

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 31

от редовно заседание, състояло се на 04.07.2019 г.

ПРИСЪСТВАТ: Бетина Жотева, Иво Атанасов, Ивелина Димитрова, Розита Еленова, София Владимирова - председател

Начало на заседанието 9.30 часа, водено от София Владимирова – председател на СЕМ.
Съставил протокола – Виржиния Петрова

Изслушване на кандидатите за генерален директор на Българската национална телевизия по реда на подадените в деловодството на СЕМ документи, както следва:

1. Сашо Диков (вх. № РД-22 25-00-19/03.06.2019 г.)
2. Емил Кошлуков (вх. № РД-22 25-00-21/03.06.2019 г.)
3. Стоил Рошкев (вх. № РД-22 25-00-22/03.06.2019 г.)

София Владимирова: Уважаеми колеги, уважаеми гости в залата, уважаеми господин Диков! Започва вторият ден от публичните изслушвания в процедурата за избор на генерален директор на БНТ. Днес ще бъдат изслушани трима кандидати. Това са господин Сашо Диков, господин Емил Кошлуков и господин Емил Рошкев. Първият от тях е господин Сашо Диков по реда на подаване на документите в СЕМ. Господин Диков, имате 15 минути за изложение на концепцията, след което всеки от съветниците по 20 минути общо време за въпроси и отговори. Заповядайте.

Сашо Диков: Добър ден! Добър ден на Вас и на зрителите! Чувствам се малко особено в тази роля. За първи път се кандидатирам за този пост. Особеното е и в това, че ще говоря като че ли за съвсем друга телевизия, а не за тази, за която ставаше дума вчера и за която предполагам, че ще става дума и след обяд. Ще кажа много тежки и неприятни думи по адрес на телевизията, в която съм бил 15 години. И понеже съм бил 15 години в нея и знам какво може и в какво може да се превърне националната телевизия, затова ми е страшно болно, че в момента тя е това, което е, поне според моето виждане. Тези тежки думи веднага ще кажа, че се отнасят за ръководството на телевизията, защото то е виновното за днешното направо казано плачевно състояние, в което се намира телевизията. В моята концепция съм казал, че тя е в ужасяваща криза както като имидж, като доверие, като журналистическа работа, програмно, финансово, разбира се – повече от ясно, така че вярвам, че в телевизията ще се намерят достатъчно кадърни, съвестни и свестни хора и като журналисти, оператори, технически лица и други, които да искат да работят по коренно различен начин. Това ми се е случвало вече на два пъти в телевизиите, където съм

бил програмен директор, когато са се налагали драстични промени и в начина на работа, и в програмната схеми. И в Канал 3, и в Би Ей Ти драстичните промени, които съм предлагал, които са намирали място и бяха въведени и наложени като начин на работа, разбира се, бяха посрещнати от немалка част от хората с несъгласие, със спорове и т.н., но и в двата случая се намериха достатъчно хора, на които им беше писнало журналистиката да е приятно занимание, без особено напрежение, без особени отговорности, без смели постъпки. Не се съмнявам, че и сега ще бъде така. Нямам грам колебание и притеснение да кажа, че в момента това, което представлява БНТ, е огромно престъпление на група хора, на които Вие дадохте властта преди две години. Това престъпление, първо, е към аудиторията. Това, което ни се предлага от четирите канала на БНТ в момента, в по-голямата си част е под всякаква критика. Умишлено ще търся най-меките думи, защото за мен истината е много по-зловеща от това, което ще кажа към БНТ, но го правя от уважение към националната телевизия. Това, което представлява в момента БНТ, наистина е престъпление, първо, към аудиторията, второ, спрямо професията, тази древна професия – журналистиката, и начина, по който тя се упражнява в БНТ, и не само в БНТ, разбира се. В немалко случаи – тук не искам да поставям всичко под един знаменател, но в крайна сметка това е престъпление спрямо самата 60-годишна институция БНТ. Мотото, заглавието на моята концепция е „Истината! Истината за БНТ! По БНТ – истината за държавата и за света!“. Неслучайно е такова мотото, защото онова, което в най-голяма степен липсва не само в БНТ, но и в нашата професия, е истината. Сега сме изправени пред парадоксалния и абсурден факт да не знаем каква е точно истината за БНТ, първо, какво по-точно е финансовото ѝ състояние; второ, кой какво работи там, за какво му се плаща. Стигнахме до лекия и забавен парадокс на отчета преди три седмици Кошлуков да каже, че било тайна колко хора работят в телевизията, след като в отчета, представен пред Вас за 2018 г., ясно е написано, че 1268 човека са на щат в телевизията. Това е само едната страна. Когато говоря, че става дума за престъпление спрямо нещата, които изразих, имам предвид следното. Първо, ако погледнем от имиджова гледна точка, дал съм примерите в моята концепция за слугинаж и за спестяване на неудобните истини. Става дума за публицистиката. Христоматийни са примерите, когато в пика на апартамент гейт, „Референдум“ се занимаваше с бъдещето на Турция след изборите или пък с бъдещето на Европейския съюз. В учебниците трябва да влязат онези репортажи от „По света и у нас“, когато се даваше как се атакува албанския парламент, как в Сърбия атакуват телевизията и президентството, как и в Европа има сума ти протести, но в същото време по БНТ не се отразява протестът пред Министерския съвет. Наистина са христоматийни примери! 40 минути се прави интервю с един адвокат, не се излъчва нито секунда. Сваля се едно от най-силните, едно от най-гледаните предавания в БНТ, като „Открито“ и няма никакво обяснение, никакви мотиви! На 15-ия ден се обаждам на госпожа Владимирова: „Госпожо Владимирова, какво става? Няма ли някой нещо да направи, за да стане ясно защо свалят Валя Ахчиева?“. Бяхте написали писмо и ... толкова! Въобще нещата, свързани, от една страна, с имиджа, и фрапиращите факти ни върнаха години назад – във времето, когато през 90-те години всеки ден имаше протести пред телевизията, безпрецедентни декларации, екипи на предавания пишеха декларации, както в случая с културното предаване. Примерите могат да се изреждат, не са един и два. В същото време не забравям последното проучване на Ройтерс институт, което дава най-високото доверие в БНТ, което беше изтъкнато, разбира се, нямаше как да не бъде изтъкнато вчера от моя приятел и колега Сашо Йовков. Според това проучване БНТ имала

най-високо доверие. Наистина има най-високо доверие, но когато твоето доверие е 7,36%, дали останалите 92% ти нямат доверие?! Когато си със 7% начело, не е лошо, но господин Атанасов знае, че малко ми прилича на: „Абе добре играхме, но загубихме” – това е все едно в Шампионската лига да ти харесват играта, но да паднеш с 5:0. Когато човек влезе в страницата на Ройтерс, малко преди това има друга статистика, при която като погледнеш графата „Какъв източник на информация ползвахте?”, тогава БНТ става на трето място, а на първа и втора позиция са Нова и bTV, и то със значителна разлика. Данните, които има и се дават от пийпълметричните агенции, са убийствени за състоянието на националната телевизия. Абсолютно мизерен е пазарният дял на националната телевизия. Между тези агенции, както добре знаем, защото 2,5 години съм бил водещ на предаване в Нова, войната за рейтинги с bTV беше изключително свирепа. Знаем добре, че двете агенции, които измерват съобразно това коя телевизия плаща на агенцията, съответно се фаворизират Нова или bTV, но е факт, че и по двете агенции БНТ 1 е 5 пъти по-негледаема, поне по обобщените данни за 2018 г., а останалите канали изобщо не ги хваща мярката, както се казва. В двете проучвания на 21 и 22 място е БНТ 3, и то с мижави резултати, главно заради спортните събития, които се излъчват там. БНТ 2 я няма никъде на зрителската карта. Няма как да е друго, защото в сегашния си вид в БНТ 2 има тотално недоразумение, замислено добре, но като изпълнение е абсолютна нула. Недоразумение! Тук съм дал пример. Подобна е и историята с БНТ 3, която трябваше да бъде като спортен канал, но спортен канал, в който се излъчват филми, или който в рамките на 32 часа 5 пъти повтаря едно и също едночасово предаване – веднъж по Канал 1 и 4 пъти по БНТ 3. Ако можем да спорим колко вярна представа дават рейтингите, нещата, свързани с постъпленията от реклама, дават може би още по-вярната картина. Тази картина е още по-убийствена, защото според тези данни, по които няма как да се спори, се оказва, че БНТ просто е един абсолютен аутсайдер, тотален аутсайдер на рекламния пазар. Навремето един рекламен бос успял да убеди депутатите да гласуват рестрикции относно рекламата, която може да се излъчва по държавната телевизия – 15 минути на денонощие и 5 минути в праймтайма, но се оказа, че сега, и тази година включително, дори тези 5 минути не могат да бъдат запълвани. Имам данните за април, които съм цитирал. За месец април националната телевизия има 56% общо и 46 % в праймтайма. Това е убийствена оценка, която говори за две неща. Първото е, че програмата, която излъчва БНТ, не е достатъчно привлекателна. Второ, че хората, които се занимават с рекламата в БНТ, просто са с ужасно сбъркани представи. Ти да не можеш да запълниш това време?! Още по-трагична е историята със Световното първенство за футбол за миналата година. Ти да не можеш да си запълниш рекламните блокове на едно световно първенство по футбол, това означава, че си тотален некадърник по въпросите на рекламата.

София Владимирова: Една минута остава.

Сашо Диков: Неслучайно се спирам на тези неща относно сегашното състояние на телевизията. То наистина е плачевно, ужасяващо и иска изключително сериозни, коренни мерки. Това, което съм предложил, може да стане не с цената на нови пари и нови хора, а просто с уплътняване и максимално използване на възможностите – и технически, и журналистически, на хората в телевизията. Може би неслучайно вчера Сашо Йовков каза, че повечето хора използват 30-40% от потенциала им. За това става дума: тези 30% да станат 90 или 100%, за да може БНТ да се превърне в това, което заслужава да бъде!

София Владимирова: Благодаря, господин Диков. Госпожо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Благодаря, госпожо Владимирова. Господин Диков, благодаря Ви за представянето. Моите първи два въпроса са свързани. Какви мерки ще вземете за излизане от финансовата криза, в която предполагаме, че се намира медията, с оглед нормалното развитие на системата и за да гарантирате стабилността в обществената медия?

Тъй като в частта за приходите, Вие акцентирате върху атрактивни рекламни пакети, като една от Вашите мерки за промяна при ценообразуването, каква е ролята на обществената телевизия при програмирането на спортни събития? Знаем за нарастването на цените за права, навлизането на мощни финансови играчи. Дайте пример за програмиране при спортните събития.

В каква посока трябва да се развива обществената телевизия, така че да се гарантира качеството на програмите? Мислите ли, че е необходимо да бъде направена нова стратегия за развитие на обществената медия? Във Вашата концепция давате предложение, което е оригинално - БНТ 2 да се превърне в информационно-публицистичен канал. Малко повече за тази Ваша идея. За служителите и тяхната оптимизация имате специално отделено място в концепцията, но моля и по тази тема малко по-нашироко. Благодаря Ви.

Сашо Диков: Първо, мерки за излизане от кризата. Както казах, кризата в БНТ според мен е всеобхватна. Тя е не само финансова, тя е и творческа, журналистическа и т.н. Две са успоредните направления, по които трябва да се вземат мерки. Едното са финансовите мерки за стабилизиране и излизане от кризата. Тук също има две направления. Едното е обективните причини, другото са субективните мерки, които трябва да се вземат. Трябва да се тръгне на смел и решителен разговор с властта за уреждане на следните няколко въпроса. Първо, не е нормално да продължава историята с разпространението и тези 8 или 10 милиона, които се плащат на една частна фирма. Би трябвало този въпрос да се уреди принципно, защото не може да продължава да виси. За мен е непонятно защо продължава да се отлага. Друг е въпросът, че много се спори и вчера стана дума кой трябва да плаща, държавата трябвало да плаща. Пред мен е чл. 44 от ЗРТ, където е написано, че: „Държавата взема необходимите мерки за гарантиране разпространението на програмите на БНТ и БНР на цялата територия при осъществяване на политиката в областта на електронните съобщения” и малко по-нататък: „Средствата за изпълнение на дейностите по ал. 1 се осигуряват от държавния бюджет”. Другото, което четем в решението на парламента от ноември миналата година е, че тези 67 млн. 730 хил. се дават за производство и разпространение на програмата, както и за работата на телевизионните центрове. Много е спорно тук кой какво разбира, но единият от тези въпроси трябва да се реши. Второто, което според мен е доста по-безболезнено, поне да отпадне ограничението за 5 минути реклама в праймтайма. Мисля, че би трябвало да се намери добра воля в парламента. Трето, в момента вече е отпаднала заплахата от БНТ за търговските телевизии на рекламния пазар, заплахата няма никаква. Тук може и би трябвало да се говори тези 15 минути да не са валидни за цялата БНТ, а по 15 минути на канал, за да се даде възможност за глътка въздух или няколко глътки въздух за парични постъпления на БНТ. Разбира се, всеки ще си каже, че сега БНТ не може да запълни и 5 минути, но тук стигаме до основното. Промяна на каналите на БНТ, така че те да станат атрактивни, първо, за зрителите, оттам да станат атрактивни и за рекламодателите. Разбира се, формулата е простичка: като искаш да се оправиш финансово, едното е да увеличиш приходите, второто е да намалиш разходите. И от досегашните изслушвания тук на 12 юни, и от вчерашните думи на двамата колеги, работещи в телевизията – Сашо Йовков и Явор Симов, стана ясно, че става дума за чудовищно източване на телевизията. Абсурдна е, ако

е вярна цифрата за 22 хил. лв. на всяко излъчване на „Стани богат”, за 168 хил. лв. за права на ЕндЕМол на „Стани богат” и оттам нататък 1,5 млн. за продукционни разходи! Това е абсурдно, това е живо източване, безподобна далавера! Може би толкова струва, но някой да е казал кое струва 22 хил. лв. на едно излъчване и къде се снима тази продукция? Само по себе си това е прекрасно предаване, нека сме наясно. Чудесно се вписва в целия профил, има страхотен рейтинг, само че на каква цена! Кой луд дава тези пари?! Ако е вярно това, което вчера каза Сашо Йовков, че 8500 лв. се плащат на Ути Бъчваров – чудесен сам по себе си шоумен, за неговото предаване?! Какво е това с Тъписимо, както аз наричам „Спортисимо”, слава богу, че Кошлуков го е спрял?! Кой даде право да тръгне такава безумно предаване, безумно като замисъл и изпълнение! Като се навържат нещата, и трите са при една и съща продуцентска фирма. Неслучайно един от най-маститите продуценти каза: „Да се надяваме, че ако станеш генерален директор, ще спреш Коко продукциите”, защото нямало копродукции в програмите на каналите, имало Коко продукции. За това, събрано на година, директорът на една бивша програма каза, че между 6, 8 или 9 млн. отиват в една продуцентска фирма само за тези 3 външни продукции! Как е възможно да даваш 2 млн. 700 хил. за филми за Чарли Чаплин?! За какво става дума! Относно спортните права – другият голям въпрос. Радвам се, че вчера и Симов, и Сашо Йовков разкриха спекулациите на Кошлуков при последното изслушване на темата „Спортни права”. Има два типа права, едното е купени права за БНТ, които са някакво абсолютно безумие. Чувам за 500 хил. евро купени права за колоездачната обиколка на Йоркшир, Световна купа по модерен петобой, футболни първенства на Португалия и Швейцария. Когато бях на среща със синдикатите миналата седмица, хедърът се обади, че на всичко отгоре нито секунда не е излъчена нито от първенствата на Швейцария, нито на Португалия по футбол! Това е едната част от спортните права, които трябва да бъдат разследвани, не само те, разбира се, за да се види за какво става дума. Има друга част обаче спортни права, които най-после някой честно и коректно трябва да каже: тези 33 млн., ако са толкова парите, са дадени за следните права, защото БНТ е сключила договори до 2021-2022 г. с УЕФА за Европейското първенство 2020 г., Европейското първенство за юноши до 21 г., други турнири, догодина за Олимпиадата в Токио и Европейското първенство по футбол. Едно е обаче обществената функция, защото няма кой да си позволи да излъчва олимпиада или световните първенства по футбол, които струват по 5-6-7 милиона, освен националната телевизия. Но тук веднага се питаме: какво правим с избиването на разноските? Радвам се, че Сашо Йовков, който очевидно има много точна информация, разби казаното от Кошлуков, защото за Световното първенство по футбол са върнати от 7 млн. и повече, дадени за права, 4 млн. 400 хил. за пряка реклама и 400 часа програма по 1600 лв., това прави 600 хил., така че 5 млн. от 7-те милиона де факто са върнати, при това при незапълнени рекламни блокове поради абсолютната, очевидно ужасяваща некадърност на хората от рекламния отдел. Въпросът не е дали даваш 5, 8 или 10 милиона, важно е колко връщаш от тях. В случая не е толкова важно и друго. Дай 25 хил. за едно издание на „Стани богат”, но върни поне 25 хиляди и една стотинка, за да си добре! С тези мерки, за които говорим, съчетани едното с другото, ще дадат далеч по-ясната картина. Тук стигаме до най-болезнената мярка, от която всеки кандидат за шеф е плашен – относително броя на хората и съкращенията в БНТ. В концепцията съм записал: какво с тези 1268 души? Сядаме и първо виждаме кой с какво се занимава, кой какво върши в телевизията. Преди месец и половина Кошлуков дори ми даде един човек, защото ходих да гледам в стаята, апаратните и студията за какво става

дума. Вярно, беше 13,30 ч. на обяд, хей богу, празни стаи, празни апаратни! Може би беше обедна почивка, какво беше, не знам! Трябва обаче да се види точно кой какво изпълнява. Първото нещо, което ще искам, е примерно за последния месец кой каква работа е свършил в тази телевизия, за да стане ясно доколко тези хора имат работа. Като предлагам коренна промяна в двата канала – БНТ 2 и БНТ 3, затова се искат може би хора, но аз го виждам в увеличаване на работата! Знаейки пълната картина на заетост и на работата, която вършат, ще стане ясно има ли излишни хора, или не. Ще дам само два примера, колкото и елементарно да звучат. Телевизионен център Варна, на щат, потвърдено и от профсъюзите, са 48 човека, уважаема госпожо Владимирова. Доколкото разбирам, по 50 човека, грубо, са и останалите телевизионни центрове. Според отчета на БНТ тя разполага със 160 автомобила, от които 86 леки коли! Какво правим, ако е вярно? Тук чувам оплаквания, че били стари! Какво правим, ако по един шофьор имат тези коли?! Наистина кой какво върши? Тогава ще стане ясно трябва ли още хора, или пък обратното. Станали са за посмешище, когато БНТ тръгнат за снимки, да ходят цяла сюррия хора. Далеч по-добра работа върши тук Ива с телефончето. Нещата вече са в съвсем други измерения, начини и т.н. Резервите са огромни. Всичко това, съчетано, ще даде много по-ясна представа. Аз далеч не съм „Вечният плач” от години: БНТ недофинансирана, малко пари! Хора, всяка година по 60, близо 70 милиона. Като добавим и 10-те милиона от реклами, това са близо 80 млн. лв., които потъват всяка година, а на изхода излиза в огромната си част нискокачествена продукция, която никой не иска да гледа. Относно приходите с рекламните пакети. Не може, както ми обясняват за Световното първенство по футбол, до последно да се чудиш какво да правиш, да не си готов, а трябва да си готов, защото добре знаем, че рекламните бюджети се определят в края на всяка календарна година за следващата, ти не може да не си готов още от сега с предложенията, бидейки наясно какво ще излъчваш, както в случая – Европейското първенство по футбол и Олимпиадата в Токио. Може да не си готов, но по най-бързия и навременен начин трябва да предлагаш тези рекламни пакети на рекламните агенции, за да може предварително да вържеш нещата и да избиеш милионите, които даваш. Добре знаем, но го казвам за публиката, че тази рестрикция от 15 минути на денонощие не важи за големите спортни събития. Там може директно да се конкурираш. Тук гледам, че ние ще сублицензираме друга телевизия за Европейското първенство по футбол, защото и там очевидно не е ясно.

Бетина Жотева: Да.

Сашо Диков: Само че сублицензирайки, една такава сублицензия беше направена с предишното Европейско първенство. Гледал съм рейтинги и не ми се е вярвало: един и същ мач се излъчва по БНТ 1 и по Нова: 3 пъти по-висока гледаемост по Канал 1, отколкото по Нова. Следователно навиците, доверието в Канала ги има! Единственият случай, който в отчета за миналата година БНТ дава сравнителни рейтинги с останалите телевизии, е на Нова година, където на Нова година Канал 1 е убил, Нова изобщо е отвята, bTV е смазана с гледането на посрещането на Нова година. Следователно резерви и по тази линия има! Само че във всички останали случаи в отчетите си БНТ много йезуитски не дава данни да се сравнява с другите телевизии. Дава данни примерно как се движат рейтингите през 2017 и 2018 г. на своите предавания, но като ги сравниш с водещите телевизии, става ясно, че си абсолютен аутсайдер, който произвеждаш някакъв телевизионен мутант, който не е за гледане изобщо! Ролята на обществената телевизия при програмирането на спортните събития, мисля, че в известна степен отговорих. Едно от нещата е програмирането. Неслучайно в моята идея за трети канал е той да остане

спортен канал, но с ново допълнено съдържание – канал, най-меко казано, и за здравословен начин на живот – фитнеси, диети, хоби и всичко останало. Първо, модерният начин на живот, така че този канал да ти дава нови начини на занимание, първо. Второ, много по-големи възможности има за излъчване на спортни събития тук, от България, неискащи плащане на права. Дори БНТ може в немалко случаи да бъде в ролята на съорганизатор. С това съм се сблъсквал особено в Канал 3, когато един организатор на спортно събитие има зад гърба си договор за телевизионно излъчване, много по-лесно се намират и спонсори, и рекламодатели, и т.н. Когато БНТ влезе в ролята на съорганизатор, дори може да печели от всичко това. Отделно от това, аз така разбирам обществената функция – в полезни и привлекателни неща. В израз на ослепителна скромност ще кажа, че навремето, през 1988 г. цялата спортна редакция се изнесе в Сеул за Олимпиадата, а аз, като очевидно най-неблагонадежден, бях оставен тук със задачата да правя по 10 минути олимпийски новинки. И тогава, 1988 г., защото аз съм дисциплиниран човек, колкото и абсурдно да звучи, като ми кажат 10 минути, 10 минути, в най-различни смисли (*смях, оживление*), след което тези новини първия ден бяха 10 минути, втория ден бяха 20 минути, третия ден – 40 минути, четвъртия ден – 80 минути, докарахме ги до 4-5 часа накрая – успоредна олимпийска програма. Един от отговорите, който съм писал в концепцията, е, че пакетизирането на спортни събития може да бъде, то и досега се е правело, винаги се е правело, особено на големите първенства, но може да бъде много по-интересно, много по-завладяващо. Големите телевизии отдавна го правят – успоредна програма с олимпийската, тя става спектакъл, успоредно с чисто спортното събитие, което предизвиква допълнителен интерес, но става много по-интересно. Топлата вода е открита, но въпросът е да се използва! Такава е ролята на обществената телевизия, защото никоя търговска телевизия не би могла да даде такива пари, огромни обеми, за такава програма. Още повече, сега с четирите канала възможностите са огромни.

Розита Еленова: Нищо не казахте за новинарския канал.

София Владимирова: Аз подарявам от моето време.

Сашо Диков: За новинарския канал идеята ми е следната. Сегашната лицензия на БНТ 2 за култура и образование трябва да се смени. Първо, лошото е, че към най-важните неща у нас има най-малък интерес. Това го доказах, когато бях в Нова телевизия, когато се опитвах да пробутам неща, свързани с прокуратура, правосъдие, съдебни неща. Винаги са показвали най-нисък рейтинг. За съжаление, такава е историята, такива са нещата и с културата, и с образованието. Затова в този си вид, не искам да обиждам хората, но начинът, по който сега се правят нещата, свързани с култура и образование, просто е тъжно да се гледат. Гледах един водещ, става идеален за вицепрезидент на Кечмания (*смях, оживление*), ако от мен зависи. Някаква мярка трябва да има. Нелоши неща, но по този начин са непродваеми. Затова всички неща, свързани с култура и образование, ги виждам вкарани в този информационно-публицистичен канал, който да излъчва. Най-елементарното е да излъчва примерно новините на половин или един час, но с много директни включвания. Виждате сега какъв е светът, „По света и у нас“ трябва да реагира на секундата, зрителят да знае, както навремето бяхме създали навик на зрителя по Канал 3, вярно, при много елементарни технически условия, но бяхме създали този навик и всеки знаеше, че като стане нещо, превключва на Канал 3, защото там вече го има. Този канал да бъде с такава главна задача – да следи с директни включвания всичко, което става у нас и в чужбина, да има прекъсване на програмата. Виждате ежедневно бомби, престъпления или други неща. От друга страна, директни включвания примерно от

училища или дискусии в Аулата на Университета, или с ученици, върнали се с поредни златни медали от олимпиади от другия край на света. Виждате, че скайп дава възможност да се включиш от цял свят, това да става много по-динамично, много по-зрелищно и с много повече хора. И начинът, по който се поднася цялата културна и образователна тематика, да е такъв, че да се гледа. Или някъде между 18 и 19,00 ч., когато са премиерите, независимо дали на филми или театри, да се намери друг начин за вкарване на културата и образованието в този канал. Нещо изключително важно, което съм писал като отделна голяма тема и рубрика, е „Властта днес”. Преди малко има нещо, казано в парламента. Първо, от парламента ежедневно може да бъде правено страхотно шоу в най-добрия смисъл на думата, особено сряда, четвъртък и петък, когато са трите най-важни дни. Второ, във „Властта днес”, всички възможни заседания на правителство, пресконференции, брифинги на министерства, агенции, изобщо всичко, свързано с дейността на властта днес. Второ, аз знам ужаса, който немалко хора си представят, ако не дай си боже ме направят шеф, че и по четирите канала Бойко Борисов ще бъде плют от сутрин до вечер. Каквото и да кажа сега, ще прозвучи неособено убедително. Какво сме правили в Би Ей Ти? Винаги съм казвал на хората: за хората и институциите, които биват критикувани, задължително всичко положително и хубаво, което са извършили, трябва да бъде предавано и показвано. Претендирам, че няма друга телевизия като Би Ей Ти, която да е отделяла толкова ефирно време и на Бойко Борисов, и на Цацаров. Да, вярно е, че сме имали привилегията да ги критикуваме, защото сме имали свободата на изразяване да ги критикуваме. Но понеже всеки се слага или огромното болшинство от медиите се слагат на Бойко Борисов, това, че го излъчваме 40 или 50 минути или по някакъв форум се изказва Бойко Борисов, това не прави впечатление. Прави обаче впечатление след това, когато го порежем за нещо, което не е свършено, както трябва. Затова казвам, че една от основните функции на този канал е подпомагане на властта, на управляващи и опозиция за по-доброто бъдеще на тяхната работа. Много важно, което всички работили с мен знаят, еднакъв аршин към абсолютно всички: и към власт, и към опозиция! Те знаят, че няма цензура, няма ограничения, но има отговорност за вършене на работата по всички общоприети критерии на тази професия. Другото, което правехме и според мен ще бъде в този канал, е той да бъде като Си Ен Ен. Там е измислено: студийни предавания, но с дискуссионен характер – това, което според мен ужасно липсва. Дискусията, дискусиите по най-важните теми. Извинявайте, не може в пика на апартамент гейт „Референдум” да се занимава с Турция и с проблемите на Европа. Или пък двата пъти, когато темата е апартамент гейт, да бъдат викани само политолози и социолози. Това говори за бягство от най-важните проблеми на държавата! В каква посока да се развива БНТ? Основната насока според мен е, първо, в Канал 1 засилване на новинарските и публицистични предавания. Засилване по две линии. Първо, край на слугинажа, достойна, честна журналистика, с поставяне ребром на най-неудобните въпроси, но при цялата отговорност и подготвеност на журналистите, на водещите и т.н. Това е първото. Неслучайно в Би Ей Ти за по-малко от 6 месеца станахме четвърти по доверие в държавата след bTV, Нова и Канал 1. Хората усещат, когато се прави наистина честна журналистика. Второто направление, по което искам да станат промени, е създаване на публицистичен пояс в Канал 1 от 21,00 до 22,00 ч. Според мен „По света и у нас” трябва да си остане в този час. Това е марка за мен, не виждам смисъл, както някой предлага да бъде от 19,00 ч. да бъде от 20,00 до 21,00 ч., и то от понеделник до петък. Такъв пояс, който да се знае, че там ще има най-важните неща от деня, най-важните теми. По този начин до голяма степен ще

избием зъбите на сутрешните блокове на Нова и bTV, където за съжаление БНТ е загубила състезанието с катастрофално ниски резултати. Към това добавям и достойно място на разследващата журналистика. Виждаме на какво сме свидетели. Неслучайно може би първият случай на разследваща журналистика в Нова, след като принудиха да си тръгнат Генка Шекерова и Миролюба Бенатова, виждате ли колко е неистински полиграфът, на който футболистите от Черно море са отишли там, ерго, да обслужим де факто... Елементарно, но всичко това се вижда. Няма как в сегашната ситуация да излъжеш зрителя. Ако го излъжеш веднъж, след това отиваш на кино. Преди две години в една концепция, която я има и може да се види, чета: „Как виждате развитието на Канал 1?“ Първото изречение в отговора: „Значително да се увеличи забавлението в Канал 1“! То се вижда, през последните две години за какво става дума – наистина забавление, включително и куклен театър! О’кей. Виждам нещата в тези най-общии линии.

Розита Еленова: Благодаря. Благодаря и на госпожа Владимирова, че ми даде от нейното време.

София Владимирова: Смятам, че въпросите са важни и затова е редно да се изговори всичко, което имате да кажете по темата. Какъв е според Вас, господин Диков, верният, справедливият модел на финансиране, така че да се случи именно тази телевизия, за които Вие говорите – обществена, честна, почтена?

Сашо Диков: Безспорно най-справедливият модел на финансиране е този, който не зависи от волята, прищевките или настроенятията на управляващите. Това е вън от съмнение. В този смисъл би било добре да е такъв моделът. Според мен обаче такъв модел сега засега не ми се струва приложим. Тук се чу, дори, ако не се лъжа, през 2017 г. мисля имаше предложение на Гарелов за процент от brutния вътрешен продукт. Вчера чухме ново актуализирано предложение за процент от brutния вътрешен продукт, което би било прекрасно. Само че чухме и господин Атанасов с неговия печален опит на депутат от преди 20 години, че това няма как да стане. А съм за това: да видим кое е възможно. Да, хубаво е да се борим това да стане нормално, само че добре знаем, че и в Закона за съдебната власт, не съм сигурен дали и в Конституцията не е записано, че съдебната власт трябва да получава еди-колко си пари за осигуряване на нейната работа, но и там има спорове и често не се дават парите, които тя иска. Това е единият вариант, но сега засега нещата са такива. Определя се субсидия и би трябвало да усещаме, че досега БНТ е била свещената крава, която никой не смее да пипне. Един човек, с когото не съм в особено добри лични отношения, като шефа на медийната комисия Вежди Рашидов. Мисля, че ноември миналата година би трябвало да светне лампичката, когато той каза, че като са поискани още 5 млн. за БНТ: „Няма 5 млн. повече. Първо реформа – след това пари“. Дано на всеки е станало ясно, включително на работещите в БНТ, че не може по този начин. Не може 60-70 млн. всяка година да потъват, без точно да се знае немалка част от тези пари къде и за какво отиват! Аз съм 1000 процента убеден, че с тези пари може да се прави много по-качествена програма и че немалко от тези пари могат да бъдат пренасочени. Самият факт, че господин Кошлуков каза, че с две щраквания на пръстите спечелил 8 – 9 млн. лв. Чудесно, значи резервите към спестявания са огромни. Като прибавим към това неизползваните възможности за приходи, за които стана дума преди това, ясно е, че макар и сега картината да е ужасяваща, има огромен потенциал за промяна. Наистина е обидно. Не може медия, като БНТ, да е в това състояние, особено на фона на частните телевизии. БНТ винаги е имала през последните години огромен шанс, но сега може да стане, вярно, с усилия, вярно, с проблеми, вярно, с несъгласия, сигурно с протести, но може да стане:

БНТ да се превърне в незаобиколим медиен фактор. Може да покаже, че БНТ може и по друг начин да се упражнява – честно, достойно и всеки да се съобразява с тази стара и грохнала 60-годишна къща. Това наистина ми е болката.

София Владимирова: Тъй като Вие сте единственият кандидат, който толкова честно, почтено, крайно заявява, че реформи са нужни, че оптимизация е необходима и ще бъде направена, смятате ли, че колегите Ви от БНТ ще Ви последват?

Сашо Диков: Ще Ви дам пак пример, защото тук предполагам, сте се обединили, като на циганска сватба. Сега ли се дават обаче подаръците? Не! *(Смях, оживление.)* Ще кажа опита си от последния път, когато съм бил програмен директор в Би Ей Ти. Преди да стана програмен директор, Би Ей Ти беше един високо платен скъп швейцарски пенсионерски хотел. Правеше се голямо изкуство, като БНТ сега. Голямо изкуство, много култура, страшна работа! Казах им: „Хора, от утре работата става в пъти повече, предаванията стават в пъти повече. Начинът на работа ще бъде напрегнат, с директни излъчвания, с тичане насам-натам, с много повече снимки. Програмата става коренно различна! На Вас ще Ви се даде възможност да работите по начин, по който никога не са работили. Повечето от Вас като млади хора просто акълът Ви не го ражда колко огромни възможности ще имате за изява”. На другия ден сума ти хора напуснаха – без да ги карам нищо. Слава богу, останаха хора, които казаха: „Хайде!”. Имаше хора, които казваха за времето преди: „Писна ми! Такова лентяйство! Цял ден нищо не се прави!”. Сигурен съм, че и сега ще има от двете категории. Винаги ясно съм заявявал, както и преди в Канал 3, където пак имаше протести в началото, само че след това им се услади. В Би Ей Ти имаше и протестни събрания: „Тук е страшна работа! На какво прилича това?! Тук умираме, загиваме от толкова труд, увеличена работа!”. Само че се намериха хора, които разбраха, че тази професия може да се упражнява и по друг начин. Сигурен съм, че и в БНТ ще се намерят такива хора. Това, което заявявам на абсолютно всеки от тези 1200-1300 души е, че ще му бъде дадена възможност да се изяви и да покаже това, което знае и може.

София Владимирова: Благодаря, господин Диков. Госпожо Жотева.

Бетина Жотева: Бях забравила как се работи с теб. Сега всичко ми се върна в главата за тези години, които сме изкарали заедно в БНТ. Нали си дал съгласието си да се качи твоята концепция на сайта?

Сашо Диков: Аз отдавна съм си дал съгласието. Моята концепция от миналия понеделник е в БНТ, пратил съм я на синдикатите. Аз дори доста се колебаех дали да не я публикувам, както и Иван Гарелов, но си помислих да не се сметне като форма за повлияване, че не би било коректно.

Бетина Жотева: Ние ще я качим.

Сашо Диков: Аз няма от кого какво да крия.

Бетина Жотева: Питам те, защото за мен от концепциите, с които разполагаме за избор, това е най-добрата. За мен ти си направил перфектната телевизия: Канал 1, БНТ 1, БНТ 2, БНТ 3 и компилацията от БНТ 4. Ти си направил нещо, предложенията ти са нещо, от което човек може от сутрин до вечер да се учи, забавлява, почива, гледайки някой от тези канали. Това е моето категорично мнение за това, което си предложил. Дори вкъщи се постарях да си направя едни такива кутийки, като програмна схема, за да се види, че ако едновременно човек върти всичките канали, ти си предвидил живи включвания по едно и също време, студия по едно и също време, развлекателни програми по едно и също време, тоест това е за мен телевизията утопия. За мен това е неизпълнимо в състоянието, в което в момента БНТ се намира. Ти разбираш ли, че няма откъде да извадиш финансов,

технологичен и кадрови ресурс, за да изпълниш това, което си написал, а ти казвам, то е блестящо. Това е прекрасна идея! Дори програмната схема, затова попитах дали всички хора ще могат да я прочетат, е по-добра програмна схема от ВВС – факт! Кажете как въобще смятате, че би могло да бъде изпълнено? На теб само за БНТ 2, където е Си Ен Ен, само за това един бюджет от 150 млн. няма да ти стигне. Да не говорим за спортни права за БНТ 3, за всичко, което се изисква от един обществен оператор за БНТ 1. Нямам представа как това може да стане за три години. Тази концепция е неразделна част от договора ти за управление. Ако ти не изпълняваш тази концепция, проблемите започват.

Кажете как, когато си си представял тази телевизия, и аз си я представям, ще намериш всички необходими ПТС-а, всички необходими ЕсЕнДжи-та, всички необходими оператори, да не говорим за репортери, водещи, за да се получи картината, която наистина е страхотна? Благодаря.

Сашо Диков: Това мога да гарантирам с далеч по-малки възможности. Пак ще дам пример. Връщаш ме много години назад, когато в Канал 3 казах, че обедният блок, който тогава започваше да се прави, е пълен боклук и за нищо не става! Тогавашният шеф, не помня кой беше, каза: „Като толкова знаеш, можеш ли да го направиш?“. Казах о’кей и го направих тогава с Валя Гиздарска – ключов фактор тогава в bTV, тя беше главен редактор, шеф на екипа на обедния блок. Аз бях нещо като художествен ръководител. Наистина за пръв път в историята на българските новини започнахме по американски образец да правим такъв информационен блок, с директни включвания, вярно, с всички примитивности. Разбира се, тогава бяха дошли от Нова много звезди, цяла група. Едно младо момче се намери да бъде водещ. Стана хит за нищо време. Връщам времето малко по-насам, в Би Ей Ти. Правехме ежедневни блокове от 11,00 до 13,00 ч. и от 16,00 до 18,00 ч. Беше същата история: „Как ще ги пълним, как ще стане и какво, и що?! Как ще стане при значително по-малките технически възможности?“. Ставаше и стана. Тук не става дума за пари и не ми трябват 3 години. Три месеца ми трябват! Да, гледаш изумено. Аз ако след три месеца не са станали тези промени поне в БНТ 2 и БНТ 3, аз ще си подам оставката и ще се откажа. Ние сме свикнали много бавно, концепции, ама Коко Каменаров в годините ще го развием като нишов канал, БНТ 2 – за култура, образование – ала-бала, джувки и шалчета! Не става! Искате се воля. Първо, знам как ще стане. Това за 150 милиона звучи добре, но като оправдание нищо да не се прави в БНТ. За това, което казвам, си давам сметката как може да стане в рамките на тази техника и тези пари, макар че някой може би не си представя! Това го гарантирам 100%. Това ще стане след 3 месеца, хайде да кажем, след 100 дни!

Бетина Жотева: Нали разбираш, че това е свързано с фундаментални структурни промени на телевизията?!

Сашо Диков: За структурни промени не говоря. Ще дам един елементарен пример как става. Отива днес новинарският екип на БНТ да снима каквото се сетите, парламента. Нали ги гледам, всеки петък съм там. Висят по цял ден за едно или две включвания по новините по минута-две и т.н. Но този екип, който е там, вместо минута-две, ще прави по час, ако трябва, два часа, колкото е необходимо, за новинарския канал. Същият този екип, със същите оператори, с всичко същото, но вместо да си клатят краката, да си пият кафетата, ще работят много по-интензивно и много повече. По същия начин, отиват някъде, човек си хвърлил детето от моста. Отива екипът от БНТ, след което се включва за една минута по новините, след това в друг канал, дали ще е за минута или две. Но екипът, като отиде там, ще се включи два пъти, три пъти, пет пъти, ако трябва, в новинарския

канал, но ще работи и за „По света и у нас”, и за екипа. Всичко това е изпробвано в Би Ей Ти. Аз не предлагам нещо, което не е изпробвано и не работи. Работи, но пак казвам: тези 30-40%, за които говори Сашо Йовков, аз се съмнявам, че има хора и с нула процента или с 10%. Говорим за максимално използване на целия капацитет на БНТ 1. Това ще стане и не иска повече пари. Иска, първо, виждане, човек да знае как да го направи. Скромната ми претенция е, че в България няма човек, който повече да разбира от мен как се правят тези неща. Аз съм ослепително скромен, но претендирам, че в професионален аспект за правене на такъв тип предавания, концепции и програмни схеми няма друг, който да е правил такива повече. Аз съм ги правил 13 години в Канал 3, втори път – за 8-9 месеца в Би Ей Ти го доказах на практика, че то става и работи. Много е лесно обаче да се оправдаваме.

Бетина Жотева: А Би Ей Ти защо спря?

Сашо Диков: Спря, защото докато с тоягата удряха по собственика, той не се отказа. Аз им спестявах ударите с тоягата на моите подчинени, той ги споделяше с мен. Като видяха, че с тоягата не става, защото първо се правеха, че не ни забелязват, само че много бързо станахме фактор, както се казва, трудно заобиколим. Неслучайно в едно изследване мисля от ноември 2017 г., организирано от bTV, се каза, че сме четвърти по доверие. Малко след БНТ 1 – за 6 месеца. В началото на юни стартира новата програмна схема с 8 – 10 предавания, тотална смяна, всичко това направихме за месец и 10 дена.

Бетина Жотева: Ти нали разбираш, че разликата между Би Ай Ти, където ти завари малък мобилен екип, добре структуриран, направен, БНТ е много стара къща, с много хора, с много тежки традиции, това е много тежка машина.

Сашо Диков: С много тежки болести най-вече. И от тези тежки болести най-после, най-после някой трябва да се опита целия този мухъл, вкоренен дълбоко, цялата тази старост в лошия смисъл да се преустанови! Не може този грабеж и тази долнопробна продукция като качество, ако някой погледне какво представлява БНТ 2 в момента! Тук съм дал пример за 31 май, мисля, че това беше малко преди да предам концепцията. От 6,00 до 11,00 часа в една събота или петък – 8 повторения на предавания. В 11,00 ч. парламентарен контрол. След това отново идиотски повторения и т.н. За какво говорим?! Говорим за пълна деградация на този ръководен екип. Как е възможно такава подигравка с професията?! Хубаво, класико Каменаров, направи нещо за тази телевизия, пък тогава си прави ремонт на кабинета! Дали е за 100 или 200 хил. лв., някой ще потърси ли сметка за колко е направен този кабинет?! Ще потърси ли сметка как така той и Велев се оказаха крупни притежатели на имоти за по 300 хил. лв. по време на мандатите им според документите за покупко-продажба?! Ще потърси ли сметка?! Ние стоим и гледаме, както и Вие стоите и гледате отстрани с широко затворени очи, ако трябва да цитирам филма, как се извършват някакви ..., как някакви хора тотално безгрижно се подиграват с публика, професия и всичко останало и никой не смее да бръкне в тази прогнила – няма да кажа каква! Могат да станат нещата! Могат страхотни неща да станат! Но някой да е тръгнал, да се е опитал да го направи и да е бил спрял?! Интересно ми е, ако направим разбивка и сложим на рентгена кой какво прави в БНТ какво ще се окаже от тези 1300 човека и тези 48-50 души в регионалните телевизионни центрове.

Бетина Жотева: Няколко пъти говорим за съкращаване в БНТ и винаги хората са се връщали със съдебни решения.

Сашо Диков: Аз говоря за следното. Нека да се види от колко хора реално има нужда, тогава първо да се даде възможност на кадрните хора да работят много повече, съответно

да получават повече пари за труда си. Неслучайно в концепцията си съм писал, че обичаме да даваме BBC за пример, само че всички бяха изучени миналата година, когато се публикуваха заплатите там. Оказа се, че 2 млн. 200 хил. паунда е най-високата заплата на Гари Линекер или 1 млн. 800 хил. паунда...

Бетина Жотева: На Крис Евънс...

Сашо Диков: Като даваш резултат, трябва да получаваш. Според мен това в БНТ не може да остане. Наистина сега всичко може и никой не смее да пипне. Ще дойде време обаче, не може да не дойде това време, когато и прокуратура ще влезе там, защото трябва да влезе! Не може година след година десетки милиони да потъват! Не може, това наистина е гавра и подигравка! Сега всичко минава.

Бетина Жотева: Благодаря ти. Възхитена съм от твоя ентузиазъм, но си позволявам да остана скептична. И двамата знаем „Къщата“ много добре.

Сашо Диков: Пак казвам: след третия месец си тръгвам, ако не стане. Да, ще бъде трудно, но е напълно възможно да стане. Правил съм го. То не е да откривам топлата вода. Да, мащабите са други, но принципите са едни и същи, подходът към правенето на такъв тип предавания и програми е един и същ, може да стане.

Бетина Жотева: Благодаря.

София Владимирова: Госпожо Димитрова, заповядайте.

Ивелина Димитрова: Господин Диков, как ще стимулирате екипите, които ще работят повече, ще бъдат по-натоварени и ще дават по-добър продукт? Виждам, че много разчитате на това нещо. Въпросът е, че БНТ е творческа структура, но е оставена да функционира в тясната рамка на бюджетно предприятие заради трансферите от бюджета. Оттам нататък вътрешната гъвкавост липсва. Първо, не могат да се местят средства от перо в перо. Второ, има едно уравниване. Предполагам, че това е обективен фактор не защото който и да е ръководител не е искал да направи диференциране, да може да стимулира. Аз също имам колебание доколко, гледайки сега нещата отвън да идват от частни телевизии, с независимо финансиране, където всичко е във Вашите ръце, доколко, влизайки отвътре, няма да се окажете с вързани ръце по чисто обективни причини поради финансиране и ред други неща, свързани с функционирането на едно бюджетно предприятие. Пример за това е стимулирането. Как ще давате пример с водещи на европейски телевизии с тази огромна разлика в заплащането?! В БНТ на този етап това е невъзможно!

Сашо Диков: Първо, не обичам да се изказвам в области, за които не съм компетентен. Вън от съмнение е, че въпросът за финансите в БНТ и всички неща, свързани с финанси, се иска човек, който е абсолютно наясно с тези неща. Особено това, за което говорите. Какъв начин ще се намери в момента, признавам си, не мога да кажа. И вчера стана дума: дали ще е с ДМС, което се дава в държавната администрация, дали ще е с хонорари, ако има право, дали ще може да се варира в отделните щатове с от-до, сега, признавам си, не съм готов, не мога да кажа. Вън от съмнение според мен е, че досегашните шефове сигурно не са искали да направят и опит за такова нещо, защото дивият комунизъм, който сега действа като уравниловка, е много приятен за някои, особено за мързеливите и некадърните. Но стане ли диференциация, веднага ще започнат брожения, протести. Начин обаче трябва да се намери, такъв има и трябва да се стимулират хората, които дават качествената продукция. Начин има. Нали знаете: когато някой иска да свърши работа, намира начин, не иска ли да я свърши, причини се намират.

Ивелина Димитрова: Направи ми впечатление, акцентирате на БНТ 1 – за повече журналистика, разследваща журналистика, коментари и анализи, което ми звучи много добре. В същото време обаче предвиждате за БНТ 2 горе-долу почти същото – един информационно-публицистичен канал, новинарски. Няма ли да създадете вътрешна конкуренция, както беше преди време с БНТ 1 и БНТ 2, където дублираха програмите си и правеха вътрешна конкуренция? Страдаха и двете програми. Имате ли предвид нещо по-специфично, по-профилирано за БНТ 2? Има и публицистичен пояс по БНТ 2 и там също много публицистика. Да не стане вътрешна конкуренция?

Сашо Диков: Това, което виждам в БНТ 1, е за публицистика между 21,00 ч. и 22,00 ч. вечерта. Докато този пояс, онова, за което говорим в БНТ 2, ще касае главно нещата от сутринта до 20,00 или 21,00 ч. Много тъпо би било и по двата канала идентична програма.

Ивелина Димитрова: Няма ли да има „Още от деня” всеки ден – този ранен публицистичен ...

Сашо Диков: „Още от деня” според мен при този нов пояс, късния, ми се струва далеч по-разумното да остане, но като характер, като предаване и тематика да се промени. Дали ще е повече култура, образование, но с полемичен характер, не сегашните неща. Там да бъде, когато стане нещо изключително важно, защото когато нещата се представят по Канал 1, е друга тежестта, по друг начин звучат, друго е в останалите канали на БНТ.

Ивелина Димитрова: Тъкмо щях да попитам къде ще отидат културата и образованието, Вие де факто отговорихте, защото има лицензия.

Сашо Диков: Втори път, вклинени вътре в информационния канал. Няма да забравя, навремето мисля проф. Филип Панайотов каза малко след като започна „Всяка неделя”: „Най-голямото достойнство на „Всяка неделя” е, че важното го представя по интересен начин”. Това е голямата трудност и големият проблем: важните неща да бъдат представени по интересен начин. Сегашният начин, по който в БНТ 2 се представят културата и образованието, не работи. Никой не ги гледа.

Ивелина Димитрова: Сега БНТ 1 е на трето място, цитирахте рейтинги. Каква е Вашата цел, къде искате да заведете БНТ 1 – преди двете търговски телевизии или да скъсите разликата в рейтинга между тях? Поставяте ли си за цел цялата група на БНТ с четирите канала да мине по-напред? Каква е конкретната цел, къде искате да стигнете, за да сме точни?

Сашо Диков: О`кей. Честно казано, утопия е да се мисли, че БНТ 1 може да бие по рейтинг Нова и bTV.

Ивелина Димитрова: И аз така мисля.

Сашо Диков: Но за БНТ никога не бих си поставил за цел рейтинга сам за себе си. Най-важното е доверието, стойностната журналистика, стойностната информация и публицистика, разследваща журналистика да бъдат там. Да бъде единица мярка! Това не носи огромен рейтинг, но носи тежест, носи авторитет. Няма как да се бориш с пияните брадъри или разхайтени сестъри, с масовата култура.

Ивелина Димитрова: Защото трябва да се бориш за рейтинг, а в същото време да се правят и по-стойностни неща. Тук се влиза в противоречие, което завърта един омагьосан кръг.

Сашо Диков: Гледам с огромно удоволствие „Госпожо държавен секретар”, от сорта неща, от сорта сериали като антитеза на турските. Сигурен съм, че като мен разсъждават немалко хора. Канал 1 би трябвало да предложи най-стойностното, алтернатива на всички тези неща.

Ивелина Димитрова: Господин Диков, къде виждате мястото на това разследващо предаване или слот в програмата? Имате ли идея?

Сашо Диков: Сега не мога да кажа, но то до голяма степен зависи кой и как ще го прави. Едно е, ако го прави Миролюба Бенатова или Генка Шекерова, друго е, ако някоя девойка или неизвестно момче. Това са неща, които допълнително ще се решават. На всичко отгоре винаги може да му се намери достойно място, където да е най-добре за телевизията. Въпросът е да го има и трябва да го има!

Ивелина Димитрова: Как ще гарантирате редакционната независимост? Видях в концепцията, че коментирате новините, съдържанието на „По света и у нас“. Нали трябва да има редакционна независимост?

Сашо Диков: Много добре знам, че има редакционна независимост. Тя е добре описана в Закона.

Ивелина Димитрова: Доколко се спазва не се наемам да коментирам. Понеже имате критики и забележки към реда на новините и ако утре сте генерален директор?...

Сашо Диков: Мога да гарантирам с досегашната си работа. Пак казвам: циганската сватба. Всички 13 години в Канал 3 плюс 9 месеца в Би Ей Ти няма случай нещо да съм спрял от излъчване. Има един-единствен случай, когато съм се намесил, и то беше, когато нещата бяха представени едностранчиво, и то не щеш ли, по прословутата тема „Пирин“.

Ивелина Димитрова: В тази редакционна независимост обективността има начини и форми, по които тя може да се проследява и мониторира в телевизията, за да е обективна, не защото генералният директор или отговорният редактор иска.

Сашо Диков: За да довърша примера: намесих се, за да им кажа на двете водещи, че следващия път в следващото издание на предаването аз ще определя събеседника, който да представи другата гледна точка. Аз съм им дал пълната свобода, но съм казал да е при пълно спазване на принципите на плурализма. Един от основните принципи са двете гледни точки. Както знаем, по ЗРТ това е задължително. Били сме свидетели как не се спазва това и от моя приятел Волгин навремето при прословутите дебати, където Гого Лозанов му направи забележка, да не давам примери от БНТ 1.

Ивелина Димитрова: Благодаря. Приключих.

София Владимирова: Заповядайте, господин Атанасов.

Иво Атанасов: Благодаря. Уважаеми дами и господа! Уважаеми господин Диков, познаваме се отдавна и добре. Няма да отнемам много време, още повече имайте възможността да отговорите на въпросите на колегите, които до голяма степен са и мои въпроси. Не се съмнявам, че ще имате волята да затворите не кранчетата, а тръбите и каналите, по които изтичат милиони от БНТ, както и че ще направите оптимизация на щатния състав на БНТ, може би не по най-финия начин, но ще го направите – в това не се съмнявам. Имам възможност да кажа няколко думи по любимата си тема за плурализма. Вие току-що казахте, че това е законово задължение и че дори по телевизиите, които не са имали този ангажимент по закон, Вие сте осигурявали различните гледни точки.

Във Вашата концепция сте записали и това е положително, че ще имате абсолютно еднакъв аршин и към властта, и към опозицията. Това е още по-необходимо на фона на обезсоляването на публицистиката в БНТ. Пипер отдавна няма, но вече и щипката сол се превърна в щипчица, така че приветствам амбицията Ви в тази посока.

По отношение на парите, особено за собствените приходи, чух Вашите разсъждения. Предвиждам, че няма как да се случи разблокирането на праймтайма на БНТ за рекламите, за да може националната телевизия да има повече време за реклами. Ще припомня, че

веднъж сме го правили, когато бях председател на Медийната комисия – беше през 2006 или 2007 г. Разблокирахме рекламното време, но не през Медийния закон, тъй като щеше да има страхотна реакция и нямаше да успеем, а през многобройните Преходни и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет. Знаем, че по стара практика той се приема в малките часове на денонощието и депутатите не внимават много-много. Текстът излезе, но имаше такава реакция от страна на търговските медии, че веднага след парламентарната ваканция първата ни работа беше да отменим това разблокиране на рекламното време в праймтайма на БНТ. Няма как да храните надежди в тази посока.

По-скоро това, което сте отбелязали: запълването, уплътняването на рекламното време, което в момента не се прави. И собствените приходи. И вчера имах възможността да кажа при едно от изслушванията, че не е нормално приходите от служебните барчета и от почивното дело да са по-големи от приходите от програми. Имате доста сериозно поле за работа в тази посока, с която да повишите собствените приходи на националната телевизия. Ще завърша с едно изречение от Вашата концепция, което много ме натъжава, предполагам и Вас, но е истина: „За съжаление – казвате Вие, най-важните неща за обществото и държавата предизвикват най-малък интерес”. Ето, това е проблемът – важните неща няма кой да ги гледа, защото вкусът на аудиторията отдавна е принизен, нямам предвид само аудиторията на БНТ, но преобладаващата аудитория в нашата страна. Интересът на аудиторията отдавна е смачкан. И ако Вие започнете да правите наистина важни неща, съдейки по това изречение, ще има малка гледаемост на подобни предавания. Получава се един омагьосан кръг, в който хем ще правите по-качествена телевизия, хем това ще доведе до по-малка аудитория, по-малко зрители и отгук, съответно до по-малки приходи за телевизията. Освен ако не направите това, което цитирахте преди малко – думите на проф. Панайотов: важните неща да се показват по интересен начин. Ако сте в състояние да направите това, може би наистина ще успеете да реализирате голяма част от Вашата концепция. Малко по-голям оптимист съм в това отношение от госпожа Жотева. Благодаря Ви.

Сашо Диков: Смятам и мисля, че съм го писал. Моето дълбоко убеждение, не отстъпвам от него и то е така – за най-важните неща. Тук големият проблем и голямото майсторство е по интересен начин да се поднесат важните неща. Сигурен съм, убеден съм, че за тях има публика! Има! Не може това оскотяване, това опростачване, до което е доведена немалка част от публиката. Все пак има нормални и интелигентни хора, които си падат по други неща. „Стани богат” като рейтинг го доказва. Между 284 и 416 хил. зрители е стигал рейтингът на „Стани богат”, и то на гърба на новините по Нова и bTV. Следователно има хляб в смислената телевизия и смислените неща, направени по интересен начин. Вярно, „Стани богат” е пример за друго, но не може да се излъчват автореклами в паузите в 19,30 ч. Тук веднага стигаме до другата абсурдна ситуация: какви са тези хора, които се занимават с рекламите? Вярно, знам от консултации с хора отвътре, че да, да, аз съм в много по-неизгодна позиция, защото bTV и Нова имат възможност в другите сателитни канали да предлагат сума ти бонуси, но какво правя, за да представя такава привлекателна цена? По едно време клипът за еднократно излъчване в „Стани богат” беше 2500 лв. То не върви на никаква конкуренция! Гледах и четох януари месец, мисля съм го писал в концепцията, че Управителният съвет взема решение за подобряване на рекламните приходи в „Стани богат”. Обаче нищо и половина! Тези хора от Управителния съвет, да са живи и здрави, акълът ми не го побира, как е възможна такава безотговорност, меко казано?! Как се търпи всичко това?! Как се търпи цялото това

недомислие?! Пак използвам мека, слаба дума, за това, което представлява сега БНТ и особено немалка част от Канал 1, а другите три канала са тотално недоразумение в сегашния си вид. Те могат да станат, знам, че могат! Разбирам въпросите: „Как така ще стане информационен канал, как така ще стане спортен канал?“. Ами, ще стане, защото съм го правил и знам как се прави не с пари. Както казваше Иван Славков: „С млада и красива всеки знае“. Тук въпросът е извън големите събития с големите права. Има голяма ниша за работа. Каза го и вчера Сашо Йовков. Как е възможно? Идваше Вашият любимец Коко Каменаров и първо по БНТ 3 спира студийните предавания на спортния канал. По-голяма идиотщина от това не мога да си представя! И без никакво обяснение. Затова казвам, че има страшно много резерви. Давам си сметка. Работил съм с ограничен финансов ресурс и в Канал 3, и в Би Ей Ти, но знам как да се оправям. Телевизията, като занаят, слава богу, ти предлага страшно много възможности да правиш. Дал съм абсурдния пример как от 11 секунди изходен материал с енциклопедията Асен Спиридонов 18 минути ефирно време за световния рекорд на Морис Грийн навремето. За тази ситуация неслучайно още се говори – „Асене, върни“. Това не се прави сега въпреки страхотната техника. Канал 1 е едно от нещата, където това може да намери място. Не говоря за риалити програма, която върви по една от германските телевизии – кой ще свали най-много килограми. Биг лузър, ако не се лъжа. Навремето е правен опит това да бъде направено и тук. През няколко време, седмица, месец, намират няколко човека и който най-много килограми свали – това са неща и фрагменти, чрез които има неизчерпаеми възможности да се направи интересна телевизия.

Иво Атанасов: Разбрах Ви. Благодаря. Нямам повече въпроси.

София Владимирова: Има ли въпроси от колегите от БНТ?

Сашо Диков: Искам да кажа, ако ми позволите, нещо като заключение.

София Владимирова: Една минута.

Сашо Диков: Моят приятел Гого Лозанов каза в едно интервю: „Аз бих гласувал за него, но той е непредвидим“.

Иво Атанасов: Неудържима кандидатура.

Сашо Диков: Само искам да кажа, за да го опровергая, че съм лесно предвидима кандидатура. Първо, не съм работил нито за Ти Ви 7, нито за Канал 3 при новите собственици въпреки умопомрачителните оферти. Така съм разбирал нещата. Не ми е трябвало бележка, за да си нагаждам стаж. Освен това нямам никакви непогасени заеми, особено във фалирали банки, което да ме прави зависим клиент на прокуратурата във всеки един момент, когато тя си каже. При тази ситуация, ако бях така, щях да хваля от сутрин до вечер прокуратурата и да клеймя Лозан Панов, разбира се. Накрая, не ми е минавало през акъла гафове в ефира да ги прикривам с измами и мошеничества, какъвто иновативен метод приложи по времето на посещенията на папата БНТ 1. Всичко това ме прави един независим и свободен човек и лесно предвидим. Това е положението: нула задължения към държавата, ипотеки, лизинги, заеми, всичко. Така мога да действам единствено и само воден от моите професионални убеждения, съвест, разбирания за коректно, нормално и достойно вършене на работата си.

София Владимирова: Господин Диков, благодаря Ви за този критически и емоционален поглед към БНТ, който представихте пред нас, и за това, че отговорихте на нашите въпроси.

София Владимирова: Уважаеми колеги, второто изслушване за днес е на Емил Кошлуков – временно изпълняващ длъжността генерален директор. Господин Кошлуков, имате 15 минути за презентация, след което въпроси на членовете на Съвета. След края на въпросите право на задаване на въпроси в рамките на изслушването имат журналистите и работещите в БНТ. Общото време за въпроси и отговори е 15 минути. След закриване на изслушването, ако Вие имате желание и изразите съгласие, бихте могли да отговорите на въпроси на други журналисти, които присъстват в залата. Заповядайте.

Емил Кошлуков: Благодаря Ви, госпожо Владимирова. Добър ден на членовете на уважаемия орган и на колегите от БНТ! В тази презентация няма как да покажа цялата концепция – 20 страници не може да се представят за 15 минути, затова съм си позволил да отделя акценти и теми, които или не се разбират добре, или са силно подценени.

Признавам, че не съм слушал всички кандидати до момента, но от това, което чух и успях да чуя, забелязвам, че проблемът е такъв – подценяват се, пренебрегват се тези въпроси, а те са жизненоважни. Те са средата, в която БНТ се развива. Всяка стратегия трябва да бъде реализирана в тази среда. Въпросите за контрол, отчетност и прозрачност в телевизията могат да съществуват, но не ги чух тук в дискусиите при представянето, тоест правилата, по които трябва да работим, както и програмирането, като елемент от финансовата сигурност, на стабилността в БНТ, също контролът и отчетността. Това е идеята ми. Ще се опитам да го кажа. Подозирам, че във Вашите въпроси, дори да не успея да кажа всичко, ще успея да развия тези, за които няма да стигнат 15-те минути. Страхувам се, че представата, която имат за телевизията повечето хора, е линейна телевизия, без алтернатива на други цифрови медии, в хомогенна аудитория – хомогенна като вкусови предпочитания и доста консервативна. Всичко харесват чичко Филипов, по едно и същ овреме са пред екрана. Важното е да направиш добро предаване и ще го гледат. Нищо повече не се иска. По-скоро ситуацията днес е тази: хората могат да гледат през всякакви устройства, каквито си изберат; вкусовете и предпочитанията са силно различни, не са хомогенни (малко по-късно ще стане дума за тази заплаха), разбира се, и телевизията е в тежка конкурентна среда. Тази картина, понеже е красива и изглежда мило, за повечето от това, което успях да чуя от кандидатите, изглежда като потенциална възможност. Те го виждат като целево мило бъдеще. Ми да, разбира се, правим добра телевизия и пускаме в интернет, готово! Горедолу това беше представата. Опасявам се, че тази картина съдържа много тежки заплахи за БНТ, които, ако не отчетем, обричат телевизията на неуспех. Тя наистина ще стане предприятие със затихващи функции. Именно в тази среда съм си позволил да сложа целите на стратегията, която предлагам на Вашето внимание. Модернизацията е първата, и то очевидна. Ако ние не въведем БНТ в 21. век, ако не се съобразим с новата среда, няма да направим нещо друго. За да постигнем тази модернизация, в нея първата стъпка, изведена като отделна цел, е оздравяването. Телевизията в момента е в криза. Страхувам се, че повечето хора тук виждат оздравяването като справяне с дефицита единствено. А всъщност оздравяването е решението, което няма да позволи да се появи нов дефицит. Ако се оправим с този, а догодина натрупаме същия, каква е разликата?! Това се знае, така става почти винаги.

Ще представя на вниманието Ви пътища, механизми и стъпки, които да избегнат създаването на тази ситуация. Ако лекуваме проблема, трябва да лекуваме болестта, не

симптомите. Този дефицит е симптом, не нещо друго, на пороци, внедрени в телевизията, които допускат да се случи. Ясна и последователна стратегия за развитие ни е нужна, защото няма как лечението да спре по средата. Ако при всеки нов избор всеки нов генерален директор променя концепцията за развитие, ако нямаме трайни принципи и цели, ние не можем да довършим реформата. Няма как по средата на пътя всеки път да правим завой. Ако искате да стигнете до Бургас, можете и с Трабант, можете и с Мерцедес, но ако тръгнете към Своге, никога няма да стигнете до Бургас – това се опитвам да кажа. Разбира се, тук ключовото е прозрачност, отговорност и контрол. Надявам се по-късно да имам шанс да ги обясня по-добре. Публичната отчетност вероятно Ви изглежда като елемент на тази прозрачност, но не е, тя е отделна стъпка, много важен механизъм, който също се надявам да имам възможността да разкажа. Както казах, всяка стратегия и Вие го знаете отлично, е функция на две неща: на ресурсите, с 2,00 лв. правиш едни неща, с 2000 лв. – друго; и на средата. Ако човек отиде да кандидатства в Министерство на земеделието със Стратегия за развитие на портокалова гора в Смолян, ще го нарекат луд, просто всички знаят, че не виреят портокали в Смолян. Но ако човек дойде в СЕМ да кандидатства със стратегия за информационен, културен, спортен канал, които чух, го наричаме кандидат за генерален директор, именно защото не разбираме средата, в която вирее БНТ. Страхувам се, че повечето от кандидатите се държим като дете в сладкарница. Този сладиш ми харесва, дай го, вземаме го. Мама ще плати, но дали ще хванем диабет, няма значение. Предопределянето на стратегията зависи от средата.

Нека да кажем основните заплахи в тази среда, които за мен са ключови.

Конкуренцията на мощните търговски медии. Тук нямам предвид търговските телевизии Нова и bTV, тук са глобалните играчи Амазон и Нетфликс. Мобилните оператори днес имат телевизия. Ако си отворите Айфона, ще видите, че Ви се е появила иконка, която казва Ейпъл TV. Даже производителите на машинки вече си правят телевизия. Практически днес всеки може да прави телевизия с неограничените възможности за снимане, с модерните камери и технологии и с елементарния софтуер за монтаж и свободното право да излъчваш в интернет. Промените в обществото и аудиторията. Аудиторията днес не е с еднакви вкусови нагласи към телевизията. Тя е раздробена, предпочитанията са коренно различни. Давам пример: теми, които доскоро бяха табу, днес са телевизионни – сексуалност, религия, домашно насилие. Обществото ще поставя все по-големи изисквания към публичните финанси, ще иска сметка за пари. Ще расте недоверието към традиционните институции, каквато е БНТ просто за това, че е традиционна. Виждате го навсякъде в света. Обществото ще е все по-несъгласно да финансира публични разходи. Ще се спрем на това по-нататък, в трета точка, на желанието на политици и граждани да осигурят адекватно финансиране. Наричам го среда, защото другото е пожелателно мислене. Чух много от дискусиите, които казват: „Няма пари телевизията, какво правим? Отиваме да говорим, държавата да даде”. Държавата не дава. Ако не отчетем изходната позиция, от която тръгваме, рискуваме да живеем в измислен фантасмагоричен свят, който изглежда добре като представяне, но няма никаква връзка с обективната реалност. Да отидем на първата точка – конкуренция. Виждате абонатите на Нетфликс между 2012 и 2018 г. За 6 години в Америка те се увеличават 3 пъти, в света – 4 пъти; общо за 6 години Нетфликс е пораснал приблизително 8 пъти. Това е един от видеодоставчиците. Смятаме, че няма да дойде при нас и да ни засегне? Вижте кривата на растежа, забележете как се катери в последните години. Ние мислим, че БНТ може да си прави предаванията и зрителите вече нямат избор? Нека Ви

покажа как реагира еталонът за обществена телевизия, най-добрата и най-мощната ВВС, която е безспорен лидер в ефира, гледа се по цял свят. Ако има обществена телевизия, която трябва да гледаме, е ВВС. Първата графика показва приложението на ВВС, Ай Плъър, което е регионално ограничено за Великобритания, Нетфликс и Ай Ти Ви, една от частните телевизии. ВВС отива на новите пазари и забелязват, че като уникални посещения Нетфликс е горе-долу съпоставима с ВВС - червената и черната линия. Върхът в средата е Световното по футбол и затова двете телевизии са мръднали, понеже са го излъчвали. Другата картина е много по-страшна. Тя показва зрителския модел на потребление. Забележете, времето, прекарано пред екрана на едни и същи хора – ВВС и Нетфликс имат горе-долу сходни посещения. Виждате го на първата графика. Начинът, по който потребяват продукта на гигантите, е коренно различен. Говорим за ВВС, за най-мощната. Мислим, че БНТ не е застрашена от това и може да се справи?! Дори ВВС, най-мощната обществена телевизия, се наложи да направи Притбокс – да направи съвместна продукция с частна телевизия, за да се справи с конкуренцията на мощните търговски медии. Платена абонамент услуга за видео стрийм се държи в голямата колекция от британско телевизионно съдържание. Ние мислим, че можем да правим филми, които да ги излъчват и да купуват от Златния фонд? Вижте ВВС! Затова казвам, че стратегията е функция на средата. Всичко друго е абсолютно пожелателно измислено. Липсата на адекватно финансиране, само илюстрирам тезата, за да разберем за какво говорим. Държавната субсидия през 2009 г. е 76 млн. 800 хил. лв., 2018 г. – десет години по-късно, е 65 милиона. Това са числа, гласувани от българския парламент. 2009 г. има 10 % сваляне, после ние си ги връщаме. Това е влязло и излязло от парламента. Виждате и норматива за час програма, съответно за 2009 и 2017 г., писмото, норматива за 2018 г. От 2500 – 2600 лв. спада на близо 1600 лв.! Според Националния статистически институт инфлацията за този период е 12%, тоест нормативът за час програма трябва да е 3000 лв. Субсидията, ако запазим 2009 г., трябва да е 90 млн. лв. днес, но не е! Това не е оценъчно съждение. Не казвам дали е хубаво или лошо, не давам оценка на политиците. Казвам, че това е обективната реалност и ние трябва да я знаем. За да решим проблема, трябва да го формулираме. Не може тук да се премятат приказки какво правиш, какви чудеса правиш и как става! Фонд „Радио и телевизия” се създава преди 20 години, но не е тръгнал никога. Не тръгва, защото нагласата и в гражданите е такава, не само в политиците. Политиците представляват интересите на своите избиратели. Просто хората не искат още един данък, друга такса, както ще го нарекат. Това е реалността. Отново казвам: не давам оценка и коментар, представям. Да се върна на средната точка. Промените в обществото и аудиторията: младото поколение няма лоялност към бранда БНТ, за разлика от нас, които сме израсли с БНТ, младото поколение не го знае. То е пораснало с телевизия със 100 канала, с възможностите на социалните мрежи, с лаптопи и таблети. Сутрин, когато станат, те посягат към телефона, не към дистанционното. Нека си го кажем. Раздробената аудитория я коментирахме. Поляризацията в обществото ни удря драматично. Тук Вие сте го коментирали. Защо пускате Андрей Райчев? Какъв е този гербер? Защо е соросоид? Гледането и възприятието заради поляризацията в обществото става все по-проблематично и ние трябва да отговорим на тези промени в зрителките вкусове, нагласи и предпочитания. Как правиш обществена телевизия за всеки? Недоверието към традиционните институции е факт и новите зрителски предпочитания и модел на поведение го илюстрират донякъде. Защо БНТ не е подготвена за тези предизвикателства? Заради технологичното си изоставане, неефективно и непрозрачно управление и липса на

ясна и последователна стратегия за развитие. Нека го онагледа с пример. Почти всички тук цитираха прословутите изследвания, в които БНТ, новините на БНТ са с най-високо доверие – над 50%, а новините – близо 60%. Сега за секунда си представете, че БНТ е мандра и произвежда кашкавал и кашкавалът на БНТ е най-вкусният според всички клиенти. Казват: „Това е най-качественият кашкавал, кашкавалът на БНТ, от тази мандра е чудесен!“. В същото време растат нови търговки вериги, от които хората ходят да пазаруват, не от старите бакалии. Но БНТ не предлага кашкавала си там. Ние не участваме на новите платформи, нямаме пътна карта за мултимедийно развитие, не развиваме този продукт – там, където е най-голямо търсенето. Да се върнем на точките. Технологично изоставане. Нямаме приложенията. Ние нямаме приложение за новини. Имаме приложение за телефона, което е адаптиран сет. Новини, които да Ви излизат от нотификации, да Ви кажат какво става, да си изберете, че искате икономически новини от Русе, да можеш да го селектираш – това, което предлага ВВС и всички други, ние го нямаме. Неэффективно. Неэффективно е управлението, защото не е предвидило този растеж и не е взело мерки. Как така имаш най-вкусната стока новини и не я продаваш? Хората я търсят. Дай им я в метрото на таблета! Дай му я на телефона. Нали според изследването това е хубавата стока?! Липсата на стратегия означава, че ние дори не знаем как ще го направим. И в момента поне от това, което чух досега, но и от това, което съм виждал в телевизията, няма стратегия за развитието на БНТ на новите платформи. Отново повтарям: това, което слушахме до момента, са приказки: правим чудесна телевизия и я сваляме в интернет да я гледат младите. Как решиха, че така става, не знам. Първо, на Андроид ли я слагаме, или на Айфон? Даваме ли обратна връзка с приложението? Ще позволим ли абонаменти? Как да се справим? За да се справим с това изпитание, сме длъжни да предложим пакет от законодателни, финансови, технологични и управленски мерки, които да извадят БНТ от кризата. Дами и господа, тези четири сфери са ключови. Без нито една от тях няма да стане. После при въпросите се надявам да мога да разкажа за всяка една от тях как ги виждам. Това е отговорът на въпроса, не разпокъсани предложения. В това обновление на БНТ съм извел ключовите според мен насоки. Нови и прецизирани органи на управления, нови предавания и подобрена програмна схема, силен акцент върху филмопроизводство, механизми за контрол и обратна връзка със зрителите, предложения за разширено и устойчиво финансиране, ясни правила за кариерно израстване (надявам се да имаме време и по това да поговорим), технологично обновление и ускорено развитие на кросмедиите – много важно и належащо, прозрачност на управлението, независим външен контрол над финансите, устойчиво програмиране. Под „външен“ разбирам не само институционален. Предложения за развитието на телевизията върху новите платформи и мобилни устройства. Казвам, че ще отделим направление „Мултимедия“ като дирекция, ще го вдигнем в ранг, ще сложим хора вътре. Пътна карта за мултимедийно излъчване – това ни липсва. Не знаем плана, нямаме стратегия. Благодаря за вниманието. Предполагам, че във въпросите ще мога да покажа и останалите части от концепцията

София Владимирова: Благодаря, господин Кошлуков. Заповядайте да кажете повече за пакета от мерки, които предлагате, законодателни, финансови и технологични.

Емил Кошлуков: Наричам го Допълнителен механизъм за контрол, отчетност и прозрачност. Устойчиво и обезпечено програмиране. Това е механизъм за контрол, не е за творческа изява. За да правим добра програма, трябва да я правим така, че тя да е отговорна, отчетна и обезпечена. Система за управление на риска, ако я имаме, нямаше

да закъсаме така. Информация на сайта за структурата на финансите и дефицита. Виждам, че тази нужда съществува. Ясна кадрова политика. Нека отидем на програмирането, за да разберем как функционира. В концепцията предвиждам Програмен съвет – колективен орган, който ще формулира програмната политика, ще я приема и одобрява, не еднолично, както досега. В миналото някой решава – директор на канал, програмен директор, прави предаване, защото му харесва на него. Това чухте и в изявленията на кандидатите. Единият мислел да направи... Как го мислиш?! На какво се базираш и с какви аргументи?! Прогнозни становища за рейтинг и рекламни приходи – след като ще правиш програма, бъди така любезен да ми кажеш какво очакваш от нея. Защото БНТ не е опитно зайче – всеки да може да си реализира творческите амбиции. Знам, че сме гениални всичките, но трябва да знаем тази гениалност как се обезпечава. Ясни програмни приоритети. Матрицата за спорта виждам, че много се коментира, затова ще си позволя там да дам пример, защото това стана най-голямата тема заради парите. Принципът на по-малко, по-добри и по-големи продукции. Дами и господа, в новия сезон БНТ пуска по БНТ 2 17 нови продукции. Аз съм убеден, че няма един, освен колегите, работещи в БНТ 2, които да изброят имената тук, в тази зала. Даже ако взема телефоните на всички и Ви накарам заедно да ги кажете, няма да се сетите, защото са 17. Защо не са 7, не зная.

Този принцип от Европейския съюз за радио и телевизия, това са новите тенденции в ЕВУ: по-малко, по-добри и по-големи – това сме го заложили, такава е световната практика, особено в обществените медии в Европа. Ясни са отношенията между произведена и купена програма. Като попитахте за мерки, нека да дам друг пример.

В ЗРТ има чл. 46, който позволява на обществените медии да купуват програма. Пише: „може да купуват програма“. Правомощието го има, няма никакъв контрол. Може би законодателят е преценил, че не трябва да се меси в програмната политика, да купуват колкото си искат. Това означава ли, че мога да купя програми за 30 млн., а за 40 млн. лв.? Ако поставим съотношение: не можем да купим повече, отколкото произвеждаме. Ако правим за 5 млн. лв., купуваме за 5 млн. лв. Ако остойностим това съотношение, дали в Закона – само давам пример, рано е да говорим за проблем, това ще е предмет на други разговори и консултации, тогава никой няма да си позволи да направи тези разходи, защото няма да може. Аз го предлагам като кандидат за генерален директор във вътрешните правила, защото това е моето правомощие – да огранича сам себе си, ако бъда избран – да не мога да пазарувам, както е пазарувано досега, не защото съм много честен и мил, а защото виждам, че това ще съсипе телевизията. Постоянна обратна връзка със зрителите. Нека да знаем дали тези предавания освен на нас харесват и на някой друг – не на приказки. После ще Ви го покажа, има го и в концепцията, е емпирично доказуемо какви ще са опциите за връзка със зрителя – дали ще е право на обратна връзка, дали са изнесени програми, дали ще са консултации, проучвания на глас, но ние трябва да знаем стоката, която доставяме, как я доставяме. Аналитичен подход в програмирането. Аналитичният подход означава да следим тенденциите. Има такова звено, което съм предвидил в концепцията. То ще дава становища. В Програмния съвет съм предложил да влязат шефовете на програмите, на всички структури от звената на програмирането, хора от Обществения съвет, той взема решения за програмата, този орган е по-обективен. Просто повече хора ще са тук и отговорността ще е по-сериозна. Няма еднолична прищявка. Никой не може да си направи каквото иска, само защото му е хрумнало или му е изгодно. Такова програмиране ще изведе телевизията напред. Програмирането е проблемът на телевизията. Всъщност основата на дефицита е програмирането. Ако

програмирам филм всеки ден, 30 пъти да кажем за филм, са 300 часа. С едно повторение са 600. Обикновено договорите за излъчване на филм са по два пъти за година или две, за колкото си го купил. Станаха 1800 часа. Това става горе долу по 6 часа на ден. Давам бакалска сметка, за да Ви покажа колко филми трябва да купим. Естествено, има и други канали, въртим ги и там. Колко филма ни трябва, колко трябва да купим? Как преценяваме това? В момента има купени до по-другата олимпиада можем да излъчваме. Защо?!

София Владимирова: Моля за финансовите мерки малко повече.

Емил Кошлуков: Допълнителните мерки за финансовите мерки. Представянето на бюджета пред СЕМ. Вие нямате финансови правомощия, но ако освен прогнозния бюджет, който Ви давам, искам Вашето становище по смисъла на Закона да ни подкрепите в парламента, и Ви бяхме дали и тази година бюджета, приет на 20 януари, Вие щяхте да знаете, че Управителният съвет на БНТ е планирал 37 млн. дефицит, защото е приел такъв бюджет. Вие не сте го получили. Но как работим със СЕМ, с регулатора, при положение че искаме от тях подкрепа за прогнозния бюджет, но за реалния се крием?! Не виждам причина да не знаете. Ако предоставяхме текуща информация за изпълнението, независимо че не сте контролен финансов орган, имате право да знаете, Вие сте регулаторът, и щяхте да знаете, че този дефицит е нараснал от 20 януари до края на април – за 4 месеца, с още 7 млн. лв. Щяхте да знаете, щяхме да говорим, щеше да се чуе, да се алармира обществото. Доклад пред Медийната комисия в Народното събрание. Това са представителите на избраните от цялото общество политически сили, на които им е дадено правото и задължението да ни управляват. Вътре в тази медийна комисия са представители от всички тези политически сили. Те гледат нашия бюджет, те пишат нашия закон, те определят живота ни, но не можем да им кажем какво се случва. Защо?! Вие давате доклад, КЕВР дава доклад – независими регулатори, независимата власт – прокуратурата, дава доклад, обаче БНТ не дава, защото сме големи. Регулярни срещи с Финансовото министерство мисля, че се подразбира, сътрудничество с ЕСРТ. Европейският съюз за радио и телевизия дава достатъчно възможности да подобрим нашата дейност и те не струват нищо, това са дребни пари. Ние не се възползваме от тях. Телевизии в Европа, които бяха в кризи, го правеха – румънската телевизия и други. Гледах един проект, правен преди мен, мисля, че още по времето на Береану е започнат. Връщаме сега 5000 евра, бяха поискали за така нареченото Пи Ар-Пи Ар ревю. Идват хора от други обществени телевизии – от хърватската, от испанската, откъдето дойдат, и ни помагат. Казват ни как те правят нещата и как да ги направим ние – добра практика е. Защо не я вземаме? Този одит е добър и не е скъп.

София Владимирова: Какъв трябва да е моделът на финансиране на телевизията, който да обезпечи нейното съществуване, редакционна независимост, професионална журналистическа работа?

Емил Кошлуков: Моделите в света са два: или спира цялата реклама и Народното събрание ни оставя изцяло на финансирана субсидия, за да няма приказки за изкривяване на пазара, тоест дават всички пари и не се занимаваме повече с реклама; или с което не знам колко ще се справим – двоен модел на финансиране, който разрешава по-свободна реклама и продуктово позициониране, което ни трябва не само за пари, някой път ни трябва и за сигурност. Знаете колко акта ни пишете заради скрита реклама. Или политиките събират кураж и казват: пускаме фонда. За да започнем този разговор, ние преди това трябва да представим БНТ пред обществото като прозрачна, да кажем какво ни

е дереджето, да разкрием картите си, да се отчетем пред гражданите и контролните органи честно и тогава да поискаме от гражданите да ни дадат пари. Ще отидем и кажем: „Вие искате обществена телевизия. Дори да сме правили грешки, дори да са изтичали пари, вземте всички мерки вече да сме на отчет. Дайте ни сега финансиране, за да не зависим от волята на финансовия министър от всяко правителство, което и да е, да не се гънем, а ние Ви обещаваме, че ще ни знаете заплатите и разходите. Ако смятате, че са повече, не ни ги давайте”. Прозрачността не е брюкселско клише, това не е по етичен стандарт, то е неизбежна необходимост. Вече виждате разследванията, вече виждате натиска върху публичните институции. Хората ще откажат да ни дават пари, ако ние не се открием за гражданството. Ако не направим тези реформи вътре. Разговорът за финансиране може да започне от изцяло на субсидия, пускане на фонда, или ако запазим досегашния смесен модел, разширяване на възможностите. Който и модел да изберем, ни трябва публичен разговор. Няма да мине през парламента, ако няма обществена подкрепа. Трябва да лобираме през предаванията, пред колегите, за пари. За да лобираме за пари, трябва да кажем как ги харчим.

София Владимирова: Кои са конкретните три стъпки, които първо ще предприемете, в случай че бъдете избран за генерален директор?

Емил Кошлуков: С оглед на дефицита?

София Владимирова: Да, и с оглед на дефицита.

Емил Кошлуков: За дефицита това, което съм предприел като временно изпълняващ длъжността, трябва да бъде довършено. Прекратени са договори на високи стойности, единият само за 2 млн. 700 хил. лв., с решение на Управителния съвет са прекратени, трябва да подпиша като отсрещна страна. Те изчакваха избора. Ако бъда аз, ще продължа, ако бъде друг директор, ще си решава той. Трябва да довършим това, което сме започнали сега. Прекратен е договорът за реклама, който също трябва да го финализираме. Ще изпратя нотариалните покани като първа стъпка. Моментално трябва да се преразгледат и да се предоговорят части от задълженията. Може да се сключват цесии по всички от тях, където ще дадем главница и лихва при всички положения на много от местата. Кредиторите искат да си вземат парите, те не искат да фалира БНТ. На всички, на които дължим – фирми, доставчици на услуги, външни продукции, за всички ще намерим някаква пътека. Вярвам, че ще проявят разбиране. Другото е да чакат. Ние имаме сметка в БНБ. Малко трудно ще ни обявят в несъстоятелност. Трябва да намерим компромис и от двете страни. Макар че, ако бяхме частна фирма, тук сега до мен щеше да седи синдик, а до камерите на БНТ щеше да има въоръжена охрана, защото ние сме в реална несъстоятелност. След това ще създадем Програмния съвет и ще преразгледаме цялата програмна схема от септември, изцяло, по механизмите, които бях описал – финансово обезпечена, с прогнозни рейтинги и реклами, с категорична обосновка за нуждата от изпълнение на обществената мисия. Тогава ще видим какво можем да оправим оттам. Големите пера в телевизията ги знаете: фонд „Работна заплата” заедно с осигуровките. Дефицита го видяхте. Структурата. Външни програми, спортни права, сублицензиране на договорите, които сме поели за спорт. Вече сме започнали разговори с телевизията. За съжаление, и УЕФА изчаква да види кой ще бъде новият директор, за да разбере какво ще прави, но дадох първоначалното си одобрение, така ще спестим над 3,5 милиона. Реално, ако довършим започнатото, сега ще спестим 7, 8, а може би и 9 милиона. След това за новия сезон трябва да разгледаме изцяло структурата на цялото програмиране, за да разберем как работи.

София Владимирова: Благодаря, господин Кошлуков. Госпожо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева: А за онзи модел на финансиране, който забранява на търговските медии по време на избори да се занимават с политически реклами?

Емил Кошлуков: Ако има такива модели, ако държавата прецени. Това е работа на парламента. Ако в Изборния кодекс сложат това и има финансиране... Само да кажа, че сега с платените форми, които се позволиха, напънахме малко за европейските избори, БНТ събра изключително добри приходи – над 300 хил. и нагоре. Абсолютно всичко беше продадено – при Жоро Любенов, в „Още от деня”. Ако ме питате за механизъм, да, виждал съм го да работи.

Бетина Жотева: Във Великобритания търговските медии нямат право да се занимават с политическа реклама преди избори.

Емил Кошлуков: Не знам дали ще е възможно при нашите условия и дали ще позволи парламентът.

Бетина Жотева: Това беше продължение на въпроса за финансовия модел. Трима от Вашите колеги кандидати за този пост те критикуваха за това, че си дал некоректни данни на срещата със СЕМ за временния отчет през месец юни. Визираха спортните права и въобще цялостната задължнялост на телевизията. Моля да отговорите на този въпрос, защото всички са объркани.

Емил Кошлуков: Много ми е неприятно да говоря по тази тема. Що се отнася до критиката по мой адрес, аз мога да я подмина. Знам като православен, че на друг му е дадено правото да съди живи и мъртви. Не съм аз човекът, който трябва да съди тези думи, защото всеки отговаря според делата си. В тези изявления обаче бяха отправени клевети към наши колежки. Това са жени, някои от тях с дългогодишен стаж в телевизията, с много добро име, с репутация, които са изградили през годините със своите качества и достойнство. Не мога да позволя не просто да ги клеветят. Тези хора си разрешиха да ги набедят в извършване на престъпление. Това означава да Ви дам документ с невярно съдържание. Затова ще си позволя един съвет към всички тези: или сега отиват в прокуратурата и внасят сигнал, че сме измамили СЕМ, на секундата, или отиват и на колене молят за прошка тези три жени, защото пред роднините, пред колегите ги направиха за срам. Това е главният счетоводител на телевизията Лилия Маркова, това е шефът на отдел „Бюджет и методология” Елена Илиева, това е директорът на дирекция „Икономическа” Даниела Асенова, които са подписали този дефицит. Смята ли някой, че ще лъжат ръководителите на звената в БНТ?! Вижте, невежеството на тези кандидати, това, че са неграмотни и не разбират от финанси, не е оправдание за клевети. Би трябвало да разбират, защото са се кандидатирали за директори. Не може обаче това да ти даде основание да нападаш този документ, който е изготвен. Този документ не го правя аз, аз го внасям пред Вас. Дирекцията го изготвя. Стоят подписите и на трите. Как ще си позволи главният счетоводител на БНТ и шефът на бюджета да даде фалшив документ?! Нали има АДФИ? В момента тече разширена проверка с още представители. Как е възможно да се хвърлят публични обвинения по този безскрупулен начин?! Отново казвам: малограмотността не ги оправдава за клеветите. За себе си – мога да подмина, все едно ми е какво говорят, свикнал съм. Но да критикуват тези жени, с които работя и всеки ден виждам, две години сме колеги, няма да допусна. Или ще го направят, защото те са широко скроени, може да не се занимават, аз ще им заведа дело за клевета от името на тези наши служителки. Те са подписали и с подписите си са внесли фалшив документ?!

Къде се намират тези хора?! Как така с такава ръка ги приказваш тия? Съжалявам за емоцията.

Бетина Жотева: А служителите на телевизията знаят ли го този документ? Виждали ли са го?

Емил Кошлуков: Разбира се, това е отчетът. Аз го компилирам. В него всяка дирекция пише своята част, „Икономическата дирекция”, която е представила дефицита, също. И под този отчет стоят подписите на звената. Аз не мога да дам тези цифри сам, не ги знам, нямам поглед върху всички договори. Спортните права са такъв топ, не мога да ги прочета, дори да искам. Тези хора го обработват, всеки ден работят това.

Бетина Жотева: На 12 юни, когато бяхте тук, казахте, че най-скъпото вътрешно предаване е „Референдум”, най-скъпото външно е „Стани богат”. Ще продължат ли? Как?

Емил Кошлуков: За „Референдум” пак се чудя с каква лекота тук се хвърляха числа от хора, които работят леко. В „Референдум” скъпата част е договорът с „Алфа Рисърч” – той е 4 пъти повече от хонорарите на всички хора, заети в предаването. Това е съотношението, без да казвам числото. След като работи с „Алфа Рисърч”, Боряна Димитрова може да не иска да се знае колко е, макар че то се чу колко е, Вие го чухте. Пряко на въпроса: не, не мога да продължа този договор. Прекалено скъпа е тази услуга за нас, за БНТ. Няма как да си я позволим. Същия отговор мога да дам за „Стани богат”. БНТ не може да си позволи това предаване. Прекалено скъпо е за нас. Ако аз бъда директор, няма да подпиша и двата договора. При този дефицит от 44 млн. да позволя да тръгнат наново такива предавания, няма да мога да гледам колегите в очите, на които октомври трябва да спрем заплатите заради дефицита.

Бетина Жотева: Все пак основният коз на „Стани богат” е, че рейтингът му е много висок.

Емил Кошлуков: Категорично, никакъв спор. Просто е продукт, който не е по джоба на БНТ. Нито давам оценка дали струва толкова, нито коментирам. Казвам, че не можем да си го позволим в момента, а че е качествен продукт, то се вижда.

Бетина Жотева: Каква е причината да не можете да запълните рекламите? Чак такъв слаб зрителски интерес не е, защото специално „Стани богат” се гледа. Там също няма реклами, мисля, че има една.

Емил Кошлуков: Не мога да бъда сигурен в отговора. Подозирам, че причините са липса на достатъчно търговски умения в отдела ни.

Бетина Жотева: Говори се, че това са най-скъпите реклами, предлагани от БНТ.

Емил Кошлуков: Не са.

Бетина Жотева: И това не е вярно. Да, гадаем.

Емил Кошлуков: Рекламният пазар е ясен. В която и рекламна къща да отидете, ще видите какво предлагаме. Ние непрекъснато правим отстъпки, намаления на пакети, реагираме. Проблемът е по-скоро в това, че нашите търговци нямат достатъчните умения да продават реклама. Това е сложен занаят. Не сме частна телевизия. Малко сме инертни, мудни, малко по-трудно работим като търговци. Това е разбираемо. БНТ не е била търговска телевизия, няма този опит и експертиза.

Бетина Жотева: Каква ти е идеята за повишаване броя на рекламите, за запълване на тези 15 минути? Още ли ще искаш по новия модел за финансиране?

Емил Кошлуков: Ако остане този модел във времето. Според мен по примера на BBC и други най-добре е да се лишим от това, защото очевидно не се справяме. Отново тук се сблъскваме с двата похода: пожелателно мислене и обективност. Чух, че всеки иска да

запълва реклами, да де, но не се запълват. В смисъл: искаме, но не ги продаваме. Вероятно сме зле на този пазар. По-добре е да го отстъпим изцяло на частните телевизии, и държавата, за сметка на това, те ще вземат приходи от нас, да осигури финансиране.

Ако тръгваме към реклама, трябва да изградим изцяло нов подход в рекламата, нов търговски отдел. Може би рамкови споразумения с рекламни къщи да аутсорсваме – да дадем на други да вършат тази дейност, в която ние сме кекави. Ако ние продаваме реклама, събираме 5 рекламни агенции и казваме: „Даваме Ви го, давайте. Който даде обеми повече, да печели”. Така го работят и други. Не искам да се ангажирам с коментар по това, без да знам модела на финансиране на телевизията, който трябва да бъде решен от парламента.

Бетина Жотева: Един последен въпрос относно нещо в концепцията, което не ми хареса. За Канал 3, за БНТ 3 съм си записала, че не ми харесва. Въпросителната е дали ще остане спортен канал, дали може да си позволи такъв разход, въобще има много въпросителни по това с какво ще се занимава БНТ 3. Искам да разбера повече.

Емил Кошлуков: В концепцията съм записал, че трябва внимателно да се прецени дали БНТ 3 трябва да продължи да съществува в този си вид. Предлагам, ако не може да бъде, да се реши да приключим с този канал. БНТ 3 в момента се развива като спортен канал, знаете лицензията му. Това е канал, по който ние трябва да излъчваме спорт. Спортните права са най-бързо растящите на телевизионния пазар. Нищо друго не се качва толкова бързо, колкото спортът. Спортните права са лукс, удоволствие, което БНТ не може да си позволи. За да бъде ясен, може би отново трябва да онагледя със сравнение. Да вземем пример последното Световно първенство по футбол. БНТ закупи Световното първенство по футбол. Българският национален отбор по футбол не участва в него. Всъщност той не участва от 20 години в такова Световно първенство по футбол. Френският национален отбор участва през последните 20 години в такова Световно първенство по футбол, нещо повече – стана шампион, но френската обществена телевизия не закупи Световното първенство по футбол. Да повторим пак: Франция участва винаги и се класират, Франция е шампион, френското БНТ не купува. Българското БНТ няма къорав футболист там, но купува! Да приемем, че французите са прости хора и не си разбират обществената мисия. Ние си знаем обществената мисия, ние я схващаме по-добре, ония французи не знаят, че трябва да купуват футбол. Подозирам, че не са толкова прости, а схващат. Тогава остава обяснението, че френската телевизия не може да си го позволи. Скъпо им е. Казват: „Нямаме пари”. Ние имаме и го купуваме. Те нямат. Бюджетът за 2017 г. на Френската национална телевизия е 3,9 милиарда евра. Това е 7 млрд. 600 млн. лв. – 100 пъти по-голям е бюджетът им от нашия! Всъщност нашият е по-малко от 1% от техния. Те не купуват, купува го Тиефуа – частна телевизия за една група канали, собственост на катарска компания. Подозирам, че в Катар могат да купят и галактичното първенство по футбол, те имат пари. *(Смях, оживление.)* Защо ние го купуваме? Каква е логиката, след като французите не си го позволяват, след като имат световен шампион в същото първенство?! В това, което купихме ние, нямаме вътре и жаба. Извинявайте много! Професионалният спорт, който се развива, е супер търговски. Защо bTV и Нова не го купуват, след като е толкова атрактивен и интересен? Чух и коментар, че не били толкова разходите. Пак казвам: не бива с такава лекота да се приказва пред регулатора. Правата на първенството не са единствените разходи на БНТ за него. Има командировки, трасета, коментаторски места. Ние имаме разходи да произведем това първенство. Не е само да платиш на УЕФА, нали трябва да отиде екип, камери, хотели, настанявания, трасета,

пренос на сигнал – тези неща струват пари, и то немалко. Ако смятаме, че можем да си харчим такива пари за първенства, аз съм готов. Знаем, че се гледа Световното първенство по футбол и е хубаво. Това е все едно да имаме баничарница и да си купим Ролс Ройс да я зареждаме. Горещо долу така изглежда. Ние купуваме Световно първенство по футбол с бюджет, който е за баница. Ние имаме пари за банички, не можем да си купим Ролс Ройс. bTV и Нова не могат, френската не може, ВВС купува. Като станем ВВС, сигурно ще купуваме ми ние. Не мога да си позволя като директор да купувам за такива пари за продукт, който е строго комерсиален. На фона на предишния Ви въпрос – за рекламата, където ние сме зле, тогава как ни излиза сметката, а ние закупихме всички футбол на планетата: Лига на нациите, Лига Европа, Световно, Европейско – всичко сме купили.

Бетина Жотева: Надявам се да продължи този разговор за БНТ 3 някой път. Благодаря.

Емил Кошлуков: Аз също бих искал никога да не спира нещо, което е започнало, но в този си вид това е вратата, през която изтичат десетки милиони. Ако не мога да я опазя, предпочитам да я затворя. Ако не мога да сложа добър пазач на вратата, предпочитам да я затворя, за да не изтичат.

София Владимирова: Госпожо Димитрова, заповядайте.

Ивелина Димитрова: Господин Кошлуков, споделяте ли тези Ваши виждания в периода, в който бяхте програмен директор? Това за Вас е второ участие. Първата Ви концепция съдържа също такива, дори бих казал, че двете са доста близки, ако не бъркам.

Емил Кошлуков: Горещо-долу, не би трябвало да са различни.

Ивелина Димитрова: Остана усещането, че бяхте поканен от бившето ръководство и за тези идеи във Вашата концепция станахте програмен директор на БНТ 1 и сякаш би трябвало поне част от идеите на това ниво – за БНТ 1, да се реализират. Бяхте ли активен, предлагаште ли такива неща? Ако не са приети, имаше ли реакция? В тази посока в пространството виси въпросът за Вашата съпричастност и отговорност.

Емил Кошлуков: Знаем този въпрос. Той не виси в пространството, с него се спекулира в пространството и разбирате какъв е мачът: кандидатствам за директор. Като съм се хванал на хорото, ще го играя.

Ивелина Димитрова: Нямам предвид медийни публикации.

Емил Кошлуков: Предложенията, които имам в концепцията, разбира се, че искам да ги правя, защото са мои предложения. За съжаление, когато започнах като програмен директор, вече беше назначен с нова длъжностна характеристика програмен директор на БНТ, какъвто знаете, преди това нямаше. На него му беше възложено да определя и формулира програмната политика. По тази причина са внасяни без становища на програмните директори на БНТ 2 и БНТ 3 всички предложения за продукции, филми, филмови пакети, програмиране, защото напълно законно, според правилата, не са длъжни да вземат такова. Няколко пъти съм водил разговори, разбира се, казвал съм, че според мен трябва да се направи по друг начин, но ръководството е в пълното си право да не иска да се гласуват и одобряват мои идеи, защото вече друг програмен директор обезпечава тази политика – този на БНТ. И на въпроса Ви: а защо не кажете за БНТ 1, отговорът беше: ние обезпечаваме за всички канали. Аз, като купувам филми или спорт, или пускам продукция, го правя за БНТ 2 и БНТ 3, затова ти не трябва да се обаждаш, защото аз го вземам, защото е за цялата телевизия. По тази причина на разговорите за вътрешни продукции аз успях да говоря, да одобря, да пробутам, да лобирам, както се казва, за „Туризм БГ“, което смятам за едно от добрите предавания в момента.”Вечната музика”, тъй като нямаме предаване на високо изкуство, а трябва да имаме – то е за джаз и класика,

и едно предаване, което успя да се реализира, но не улови момента технологично, което не стана толкова добре. Само да припомня, че студия „Екран”, което беше под управление на Севда Шишманова, тя го ръководеше, беше взето на подчинение на генералния директор. Даже и филмопроизводството не е при мен. Това обаче е напълно законно решение на предишното ръководство, те имат право да го вземат. Така са преценили да направят. По тази причина нямаше как да реализирам нищо. Нямам правомощията.

Ивелина Димитрова: Искате да кажете, че са били сменени принципите, по които се работи?

Емил Кошлуков: Не, не, преместена е структурата. Студио „Екран” беше на подчинение на програмния..

Ивелина Димитрова: Студио „Екран” – да.

Емил Кошлуков: Беше назначен програмен директор на БНТ. Такъв нямаше преди. И в длъжностната характеристика са разписани неговите правомощия. Просто са при него вече.

Ивелина Димитрова: Не са ли работили програмните съвети, продуцентските съвети, на които може да се изказва мнение, да се прави анализ на предаванията във времето?

Емил Кошлуков: Програмни съвети се събират, но те нямат статут. Няма разписани в правилата правомощията на този съвет. Програмният съвет, който аз предлагам в концепцията, неслучайно го предлагам, защото съм видял проблема.

Ивелина Димитрова: Имате предвид той трябва да анализира и да дава становища.

Емил Кошлуков: Вижте какво съм разписал, по тази причина го написах, защото видях как закъсваме, ако такова нещо няма. Сега, ако тази концепция бъде приета, ще има Програмен съвет и вече това ще се работи така. Трябва да попитате други хора защо е направен по този начин. Аз не отговарям, аз не съм в управлението.

Ивелина Димитрова: При продуцентските съвети цялата дирекция към Вас не е излизала със становище, така ли?

Емил Кошлуков: Не сме излизали, няма никакъв смисъл. Това трябва да е разписано в Програмен съвет. Продуцентският съвет е йерархично подчинен. Вие не можете на продуцентски съвет да дадете такова становище. Може да даде становище продуцент „Външни продукции” за качеството на продукциите, които получаваме – „Бързо, лесно, вкусно”, „Стани богат”, „Пътеки” или каквото и да е. Знаете, ОТК-то минава, гледаме ги и ги предаваме. Не мога обаче да кажа какъв да бъде договорът с тези продукции, не го сключвам аз.

Ивелина Димитрова: Как оценявате програмните промени през последните близо две години, които направи предишното ръководство, но Вие бяхте част от този екип? Подкрепяте ли тази цялостна философия на олекотяване навсякъде, този инфотеймънт, с идеята да се повиши рейтингът, БНТ да стане по-гледаема. Смятате ли тази концепция, програмна стратегия за успешна?

Емил Кошлуков: Некоректно е в качеството ми на изпълняващ длъжността генерален директор да давам оценка на предишния, не е колегиално.

Ивелина Димитрова: Имам предвид тази програмна стратегия като търсен ефект.

Емил Кошлуков: Не.

Ивелина Димитрова: Аз също не казвам, че е било лошо, защото този ефект трябва да се измери. Целта беше комуникирана съвсем ясно: да стане по-добре. Въпросът е дали е станало и Вие отвътре как преценявате този подход.

Емил Кошлуков: Рейтингите ги имате. Повишението не съответства на разходите, направени за новата програмна стратегия. При всичките направени разходи и този дефицит не е увеличен толкова рейтингът. Мисля, че има други подходи. Ако ми позволите, да отговоря принципно на Вашия въпрос. Виждате, че зад тази концепция стои логиката, която е зад всяка голяма институция, в държавата включително. Според мен е важно ясно да формулираме това. Ние не бива да правим концепция за генералния директор, а за институцията БНТ. Не е важно какво на мен ми харесва, дали по темата има повече, дали публицистиката ми е малко. Моят вкус няма значение. Телевизията не моя. Телевизията трябва да отговаря на вкусовете на зрителите. За да бъде управлявана така, че да отговаря, трябва да положим принципи на управление. Ако генералният директор е добър, той няма нужда от никакви правила. Той е добър и почтен човек, ще управлява професионално, нали така? Въпросът е, ако е лош, да има такива правила, че да не може да направи поразии. Това е смисълът на контрола и балансите и в държавата, и в институциите, и в частните компании. Това, което Ви предлагам като концепция – механизъм за контрол, отчетност и прозрачност, които ще видите и в Кадрова политика, нататък в програмирането и във финансите, гарантират, че телевизията ще бъде управлявана добре независимо от директора ѝ. Защото ако аз съм добър човек, на мен не ми трябва Наказателният кодекс, за да знам, че не трябва да крада. Знам го, от 3000 години Моисей го е написал – осмата заповед не е отменена. Въпросът е, ако съм лош, кой ще направи така, че да не мога да крада? Според мен тази логика, която е демократичната в управлението на държавата и на всяка голяма институция, трябва да влезе в БНТ. На нас ни трябва тези механизми, които да гарантират, че такива решения, като програми, да бъдат вземани обективно, по достойнство и качествено. Останалото е разговор. Аз мога да смятам, че трябва три „панорами”, а Вие да кажете, че трябва да има две „Култура”. Разбирате ли, това е частен разговор, който е несъстоятелен, защото няма как да го измерим. Съжалявам, че давам такива примери, но искам да го обясня. Ако трябва да премерим между нас двамата кой е по-висок, става за секунда, вадим метъра. Ако трябва да кажем кой е по-хубавият, ще се караме два часа, макар че аз тук отстъпвам веднага. Трябва да има качествени, измерими емпирични стойности на програмирането.

Ивелина Димитрова: Правилни ли сте все пак такива проучвания и оценка на аудиторията, някакви фокус групи, обратната връзка?

Емил Кошлуков: Нямам такъв бюджет в дирекцията.

Ивелина Димитрова: Да, отговорът винаги е, че няма пари, но това е много важно.

Емил Кошлуков: Трябва да се делегира такъв и съм предвидил в концепцията такива проучвания.

Ивелина Димитрова: Още един въпрос. Смятате ли, че са основателни оценките, упреците, мнението за БНТ, което е през последната година? Пак ще кажа, нямам предвид медийни публикации, имам предвид оценка на медийни експерти, на гилдията, че БНТ се е отдалечила от обществото, от неговите нужди, че критичната функция на БНТ е намаляла. Това го има в докладите на нашите експерти в СЕМ, когато разглеждаме отчетите. Смятате ли, че това е така?

Емил Кошлуков: Напълно е възможно.

Ивелина Димитрова: Също – съмнения в нейната независимост, субективност и безпристрастност. Мисля, че СЕМ е каналът, през който да влязат и мненията на обществото, на журналистическата гилдия.

Емил Кошлуков: Напълно е възможно. Ще трябва да погледна тези оценки и коментари, не съм ги виждал. Нямам поглед.

Ивелина Димитрова: Смятате ли, че все пак БНТ през последните 2 години изпълняваше основните си функции, основната си мисия?

Емил Кошлуков: Категорично, госпожо Димитрова, иначе щяхте да спрете лиценза иначе, ако не г и изпълняваше.

Ивелина Димитрова: В пълна степен, нямам предвид, че изобщо не се изпълняват.

Емил Кошлуков: Е, какво казвате? Щяхте Вие да ни санкционирате и да ни отнемете лиценза, ако не го изпълняваме?

Ивелина Димитрова: Ние първо даваме знак, имаше такъв даден знак. Затова Ви питам: че критичната функция на БНТ, публицистиката...

Емил Кошлуков: Кажете какъв е знакът, не го знам, не съм чел.

Ивелина Димитрова: Че публицистиката е намаляла, остротата е намаляла, силната публицистика е намаляла. Това го има в наши доклади. Последния отчет.

Емил Кошлуков: Може би, трябва да видя данните. Не съм запознат с този доклад. Но сега, като изляза, ще говоря с Уляна Пръмова веднага, за да видя защо в дирекция „Информация и актуални предавания” има такива проблеми. Ще го проверя на секундата.

Ивелина Димитрова: Още малко за връзката със зрителя. Имате ли усещането, че БНТ се затвори към зрителя? Спомням си, че преди години имаше възможност за пряка връзка – зрителски мнения в сайта на БНТ. Съществува ли тази възможност?

Емил Кошлуков: Съществува и сега. Можете да прашате и в Айнюз, и в новини. Ако отворите сега, ще го видите.

Ивелина Димитрова: Мнения в страниците на предаванията. Преди беше възможно зрителят да споделя, коментира, предлага.

Емил Кошлуков: Ще забележите, че почти по всички предавания има страници, почти всички.

Ивелина Димитрова: Има ли там възможност за коментари, за изказване на мнение?

Емил Кошлуков: Във фейсбук. Колежката да отговори. *(Сочи към присъстващите журналисти от БНТ.)* Как да няма. Имаме си. Вие работите до вчера. Знаете отлично, че има. Вие ли не знаете какво имаме в страницата?!

Ивелина Димитрова: Използва ли се обаче? Прави ли се такъв анализ? Гледа ли се тази оценка от мнението на зрителя, коментарите?

Емил Кошлуков: Гледа се, разбира се. Нали има продуцент на предаването?! Вие не сте ли гледали, като бяхте продуцент на Вашето предаване?

Ивелина Димитрова: Да, но да не остава само на ниво продуценти. Търси ли активно и ръководството?

Емил Кошлуков: Това съм разписал в концепцията – начина за обратна връзка. Ако ме питате за анализ на дейността на предишното ръководство, това го правите Вие, не аз. Работа на регулатора е това. Ако ме питате аз какво предлагам, съм го написал в концепцията и мога да Ви го обясня. Вие непрекъснато искате да Ви давам оценка за господин Каменаров и неговото ръководство, не е моя задача.

Ивелина Димитрова: Не, не, в контекста на това, че Вие бяхте доскоро програмен директор.

Емил Кошлуков: Е, как аз да търся какво пише за „Панорама”, като е друга дирекция?! Вие не познавате ли структурата?

Ивелина Димитрова: Знаете ли защо Ви питам? Защото много от идеите в концепцията, която е добра, идеите са добри, някак си дори на нивото, което бяхте, не се вижда реализация, дори малка. Сякаш съвсем друга стратегия, а бяхте програмен директор.

Емил Кошлуков: Това, което е в моите правомощия, съм реализирал. Сега, като временно изпълняващ длъжността, също. Също! Това съм можел. Затова предлагам концепция, която да позволи независимо кой е програмен директор, да се работи по-добре. Ако искате да докажете, че не съм работил като програмен директор на БНТ 1, нямам нищо против, това е Ваше мнение и оценка. Напълно сте свободна. Не ми казвайте обаче какво да правя, защото не мога да го правя. Прочетете Вътрешните правила, Вие сте дългогодишен работник.

Ивелина Димитрова: Не Ви казвам какво можете да правите. Просто задавам въпрос.

Емил Кошлуков: Как задавате? Има Правилник за структурата и дейността на БНТ. Чели ли сте го? Какво кимате? Трябва да сте го прочели. 100 години работите в БНТ. Това е несериозно вече.

Ивелина Димитрова: Не, не кимам, просто не Ви отговарям. Не искам разговорът да слиза на това ниво. Друго, което ми харесва, е това развитие на нелинейните форми. Какъв обаче е неговият ресурс, каква е неговата цена? Имате ли някаква по-конкретна обосновка? Звучи много добре, така е, зрителят е на другите канали, на другите форми.

Емил Кошлуков: Зависи кои линейни и нелинейни форми искате да развие.

Ивелина Димитрова: Да. Вашата стратегия? Приоритетът Ви в нелинейните форми.

Емил Кошлуков: Цялостна стратегия, затова я наричам пътна карта, която да изведе БНТ, защото според мен в прословутия чл. 6 от ЗРТ, който се цитира за обществената мисия, ясно е разписано в ал. 3, Вие го познавате отлично като регулатор, вече подозирам, че ще стане ясно за какво говоря, че ние предлагаме услугите си и ползваме новите информационни технологии. Законодателят е преценил да го разпише в Закона. По аналогия със Закона за движение по пътищата, където пише, че участниците в пътя ползват дясната половина, не пише, че трябва да ползват, очевидно е, че трябва да караш отдясно, аз чета този закон, че ние трябва да доставим услугата на тези устройства, длъжни сме. Иначе не сме телевизия. Ако ме питате как се случва това, то означава интернет, първо. Ако има силна новина в 7,00 ч., трябва ли да чакате емисията „По света и у нас”, за да я видите в 20,00 ч.? Не, трябва да я получите на телефона си. Така смятам.

Ако интернет първо работи като принцип, доставката на обществената услуга означава, че трябва да имаме кросмедиен нюзрум, тоест всички журналисти да могат да работят за платформите, трябва да могат да направят материал след репортажа си и за социалната мрежа, и за приложението, и за сайта. Това означава редактори на съдържанието, ново заплащане на колегите, защото това е извънредна работа, обучение, професионализация, отделна дирекция „Мултимедийни”. А колко ще струва на приложение, не е скъпо. Не мога да Ви кажа цената, но ако искате да Ви изработят приложение за телефона, това не е чак толкова пари в сравнение с другите разходи, които правим. Техническото обезпечаване на услугата означава буквално изработено софтуерно приложение, което можете да използвате на таблета, на телефона и на лаптопа си, продукцията за това приложение, защото когато говорим за програмиране, слушам тези разговори, но трябва да си представяме, че зад всяка програма има 100 квадратчета. Това означава заетост на студия, означава монтажни смени, означава трасета в някои случаи. Ние не можем да правим програма, без да знаем какви ресурси хора – човешки, времеви и технологични, те използват. Когато правим развитието на мултимедийните платформи на новите медии, на

подвижните устройства, трябва да организираме структурата на телевизията вътре така, че да може да произвежда този продукт. Това е голямата задача. Самото приложение подозирам, че не струва кой знае какво.

Ивелина Димитрова: Аз Ви питам комплексно за ресурса, защото започнахте с това и го изведохте като приоритет. То е в първата част на концепцията Ви. Все пак БНТ е във финансов дефицит. Как го виждате като срокове, като времева рамка?

Емил Кошлуков: Подозирам, че чисто софтуерните решения са лесни, не съм специалист, но знам, че такива приложения се правят. Целеполагането е структуроопределящо. Ако кажем, че това ни е целта, че интернет ни е първият принцип и че трябва да доставим услугата първо на нашите зрители в интернет, тоест той още на обяд да знае какво е станало със сделката с F16, и направим организационната структура, което може да стане, защото е въпрос на решение и време, голяма част от нашите журналисти и колеги са обучени. Те са работили, ходили са на такива семинари. Вчера с Доби си говорихме. Тя го знае отлично. Ние имаме вече кадрите в телевизията. Трябва да си го поставим за цел. Затова съм си позволил да го напиша в концепцията, за да ни е цел. Ако влезе, тъй като това става неразделна част от договора за управление, аз ще бъда длъжен да го изпълня. Фактическото изпълнение не е проблем, не е никакъв проблем.

Ивелина Димитрова: Благодаря Ви.

София Владимировна: Господин Атанасов, заповядайте.

Иво Атанасов: Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател. Уважаеми дами и господа! Уважаеми господин Кошлуков, запознах се добросъвестно с Вашата концепция. Смятам, че в много голяма степен добре я защитихте тук, пред нас. Нямам въпроси към Вас. Смятам, че имам онази яснота, която да ми позволи да дам преценка за стойността на Вашата кандидатура. Големият въпрос всъщност е пред мен самия – дали мога да Ви се доверя и да дам гласа си за реализирането на тази концепция. Разбира се, тук не става дума за политическо доверие, а за онова доверие, свързано с начина, по който излизате сух от ситуацията досега. Ще дам пример с това, че аз не съм гласувал за господин Каменаров да стане генерален директор. Не съм приел и нито един от отчетите, които той е представял пред нас. Въпреки това пред мен има много въпроси, тук е Десислава Антонова и други журналисти, които ме питат за отговорността ми за негативните процеси, които Вие сам изложихте на два пъти пред нас, случили се в националната телевизия, въпреки че аз не съм имал никакъв инструмент да ги предотвратя. По сходен начин стоят нещата и за доверието към Вас, тъй като тези негативни процеси с явяването си пред нас преди две седмици и днес се създава впечатление, че те са ставали покрай Вас, на друг етаж, а не там, където е Вашият кабинет, сякаш без да знаете. Струва ми се, че за разлика от мен сте имали все пак някои инструменти, за да въздействате върху процесите, които доведоха БНТ до тази ситуация. Ако не съм прав, моля да ме извините, ако съм прав, моля да обясните. Благодаря Ви.

Емил Кошлуков: Като правомощия инструментите не са били много. Разбира се, ходил съм да говоря, да питам, да предлагам, да обсъждаме неща. Вие знаете правомощията на Управителния съвет и на генералния директор. С тези промени всъщност правомощията на директора на БНТ 1 бяха доста намалени. Разбира се, че нося своята отговорност дотолкова, доколкото виждам тези продукции, знам това програмиране и мога да се опитам да кажа нещо. Пробвал съм. Не казвам, че не нося отговорност. Сигурно е можело повече да направя, но нито договорите за тези предавания са били предоставени, защото няма никакво основание да ми ги предоставят, нито размерите на плащанията съм знаел,

нито купените права. Сега откривам договорите, като ги виждам. Затова си позволих в концепцията да предотвратя бъдещи такива действия и да напиша, че Ви предоставяме и приетите бюджети, и текущото изпълнение. Оттук нататък СЕМ ще знае всичко. Ако знае СЕМ, знае обществото. Затова съм го направил. Мисля, че ако се опитаме да направим телевизията прозрачна, по-честна и открита, тогава ще бъде много по-лесно да предотвратяваме тези проблеми, респективно тя да се управлява по-отговорно.

Иво Атанасов: Да, това го казахте.

Емил Кошлуков: Няма как да направя друго. Съжалявам, ако не съм си изпълнил достатъчно добре функцията като програмен директор, но мога да Ви предоставя докладните по всички тези решения. Няма нито един мой подпис, защото не ми е дадено за съгласуване. Ако ми се прати това и се каже: „Господин Кошлуков, нямате правомощия, но кажете”, аз съм длъжен да кажа. Пиша докладна. До мен не е дошло. Затова са внасяни до програмен директор, съгласувани с Икономическа дирекция, с Правна, но не и с БНТ 1. Дали е нещо случайно не знам, но е факт, той е публично проверим. Протоколите се пазят в Секретариата на телевизията, те са официални документи.

Иво Атанасов: Да, благодаря.

София Владимирова: Госпожо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Господин Кошлуков, по няколко пункта от Вашата концепция ме интересува да продължите. Не казахте достатъчно във връзка с ролята на Програмния съвет и програмирането, което коментираме сега толкова време.

За мен е важно какво се случва с БНТ 3. Вие знаете ангажимента и ролята на обществената телевизия при програмирането на спортните събития. В някакъв смисъл отговорихте на госпожа Жотева, но моля, довършете. За мен е важно да се знае как този ангажимент ще бъде извършван. Акцентирате на младите, като ги разделяте на различни възрастови групи от 3 до 18 години, във връзка с платформите. Моля да има повече яснота при визията за децата.

Какво разбирате под „Ясна кадрова политика”? Тук виждате синдикатите. Още един въпрос: как виждате отношенията си със СЕМ?

Емил Кошлуков: По въпроса за спорта нека си спомним, че преди създаването на БНТ 3 БНТ съществуваше и излъчваше спорт без спортен канал. Тройката е сравнително от скоро. Големите спортни събития и сега ги излъчваме по БНТ 1 и ще продължим да ги излъчваме. БНТ няма да остане без спорт, това е очевидно! Казвам, че частен спортен канал ни е трудно да го поддържаме финансово, защото, за разлика от Евро Спорт, ние нямаме зад гърба си Дискавъръ и Корпорейт. Нямаме тези компании, които да ни плащат. Те могат да си позволят, ние не можем. Но спортът, който можем, ще присъства на каналите на БНТ, както и преди да се появи БНТ 3, той е скорошен канал, доскоро го нямаше. Програмирането, този Програмен съвет, с цялото обезпечаване предвижда при всяка промяна на програмната схема да се правят консултации с регулаторния орган. Вие нямате право да се месите в политиката, тя е наша, но сте длъжни да знаете, според мен, какво работи Управителният съвет в най-отговорната част – телевизията. Програмирането е това, което виждаме на екрана. Не може да го прави по някакви прищявки и хрумвания, най-малко трябва да Ви уведомим. Според мен има един системен проблем в ЗРТ, който Ви засяга и според мен засяга и нас тежко. Вие трябва да изберете генерален директор. Избирайки го, автоматично приемате неговата концепция, нямате правомощия да я промените, нали така? Дори да видите системна грешка в нея, проблем, Вие не можете да

я поправите. Законът не Ви позволява. Ако някой кандидат запише, че ще прави нещо, което всички разбират, че е лошо, но го избирате, да речем, така е, всичко друго е чудесно, Вие нямате възможност да коригирате това. Според мен това нещо трябва да се премисли внимателно. Не може една хартия, която някой е написал, макар и супер добра, да не подлежи на някакво обсъждане. Или да се разпише, че след представяне и одобрение, вследствие на разговори, защото в тези 20 страници може да има проблем, който сега не го виждаме, но да възникне. Говорим за лицензирането, нали сега БНТ 2 е културно-развлекателен канал? Да, той отговаря, такава е лицензията. Но защо трябва да се лицензира? Ние го искаме, Вие ни проверявате. Но програмната политика – защо трябва да имам спортен или информационен канал, както предлагат други, или културен? Как го решаваме това? Къде е проучването на пазара? как знаем, че точно това се търси? Как го обезпечаваме? Какви са очакваните резултати? Не трябва ли това да влиза малко по-обстойно и по-делово? Кадровата политика. В „Развитие на човешките ресурси” съм записал, че това е мой приоритет. Вярвам, че е така. Трябва да се изгради система за набиране на кадри, обучение и квалификация. УЧР-то (управлението на човешките ресурси) трябва да заработи. То не е само деловодство на трудовите договори. То наистина трябва да подбира, да гледа и намира кадри. Инвестицията в хората е основното. Всички отворени позиции в телевизията ще бъдат публично оповестявани на сайта, както и в ефира. Ще развиваме стажантски програми, ще направим своя академия, както го правят други. Това изречение: „Всички отворени позиции ще бъдат публично оповестявани на сайта ни, както и в ефир”, Ви изглежда като елемент на прозрачност, безспорно, то съдържа конкурсно начало. Ще допуснем човека, ще го огледат хората дали става за тази позиция. Но то е и щит срещу всички лобистки – дали роднински, дали приятелски, дали политически назначения, които се случват в цялата държавна администрация, така и в БНТ, знаете, че този проблем го има. С едно движение, ако ние наистина оповестим всички, ще осветлим телевизията. Вече не може да се доведе жената на този, бабата на онзи или човека от нашия кръг. В концепцията си имам доста такива неща. Искане ми се да покаже още едно такова. Вижте кадровата политика на страницата „Кариери”, това са последните пет – Обяви, от които вече някои са приключили. Ние търсим хигиенист, техник експлоатация, шофьор на автобус и автомонтъор. От 1360 човека щат ни трябват само чистачки и шофьори – всичко друго си имаме. Нали разбирате, че не е точно така?! Дори назад да върнете в сайта, не можете да намерите някой да търси ръководна длъжност. Много рядко ще намерите продуцент или редактор. Това не е честно. Трябва да ги изкараме публично. Затова съм разписал, за да сложа самоограничение на самия себе си, че така ще назначаваме вече при нас. Нека да покаже още едно такова, защото ще стане дума за това. Господин Атанасов обикновено винаги задава този въпрос – за редакционната политика. „Телевизията определя, подрежда, редактира света около нас и ни води в огромния съмнителен свят. БНТ трябва да остане навременен, достоверен и пълен доставчик на информация. Това означава проверка и пресяване на фалшивите новини, ясни приоритети, подкрепа и утвърждаване на гражданските ценности и категорични редакционни стандарти”. Ако забележите, в чл. 11 в Закона за радиото и телевизията законодателят е дал възможност управлението на телевизията и собствениците на частни да сключват такива редакционни статuti. Договори, споразумения с журналистите, които да им гарантират правомощията. В тези редакционни статuti са сложени елементите, че не можеш да откажеш да обработи поръчка, но може да откаже да изпълни, че трябва да се спазва свободата на словото. Ние,

като обществена телевизия, имаме Правилник за редакционната дейност, качена след карето, всъщност сме разписали тези неща. Това, което го няма в една от точките вътре, е начинът, по който се вземат журналистическите решения. Ще дам пример отново, за да ме разберете какво казвам, защото в концепцията няма как да напиша всичко. Да си представим следната ситуация. Президентът Радев и премиерът Борисов са на посещение – единия в Тутракан, другият – в Каспичан, примерно. Днес идва информация за F 16, журналистите ги обикалят и задават въпрос какво става с F 16. Питам Ви: кой репортаж минава пръв в новините – този с президента или този с премиера? По кое вървим: по ранга на държавния протокол, където Радев е пръв, или по релевантност на институцията, където Борисов е пръв – той ще прави тази сделка. Президентът може само да говори, той няма отношение. Кое избираме от двете? Нека продължим този пример, ако искате. Искам да развия какво означава категорично редакционен стандарт. Приемаме, че се водим по държавния протокол, че Радев е пръв. Да речем, че първа новина по тази тема първо трябва да се изкаже Радев, после – Борисов. Да речем, че Радев е на среща с българите в Швейцария, примерно с емигранти, а Борисов – на среща с Меркел в Германия. Формалните поводи вече не са еднакви, темата не е съпоставима. Но ако отново журналисти им зададат въпроса за F 16, правим ли го в отделен материал, където спазваме подредбата като пръв е Радев, или го пускаме с големия материал, който е за посещението? Тези въпроси възникват всеки ден при нас. Как определяме темата на публицистиката? Кой каним по нея? Кой са гледните точки? Опозицията представена ли е? Ако това звучи горе-долу ясно, ще видите, ако отворите правилниците, че по-скоро са транспонирани положения от Конституцията, от Закона: да няма език на омразата, недостойно поведение на журналиста, как се обработва информацията. Как се вземат решенията? Когато имаш категоричен редакционен стандарт, той ще има критерии: той ще каже коя тема се оценява за значима и кой политически мъж, кой ранг, коя политическа позиция се оценява по-високо. Трябва да го въведем това, ако искаме да сме честни и прозрачни. Аз всеки ден имам такива случаи, макар че съм втори месец. Защо примерно пета новина не е първа, защо този си поканил, знаете го. Ако дадем категоричните редакционни стандарти на нашите колеги журналисти, те ще имат щит срещу всякакъв натиск. Левчев казваше навремето, че бездарието е фашизъм. Вижте, свободата е професионализъм. Ако ти си професионалист, и най-свирепата власт не може да те пипне. Но наистина трябва да дадем професионалните правила. Този щит трябва да го имат нашите колеги. Трябва да напишем това. Децата са разделени от 3 до 6, от 6 до 12, от 12 до 18 г. според препоръката на Европейския съвет за радио и телевизия и разбира се, от практиката, тези целеви групи. За съжаление, в момента лицензията за тези деца ние изпълняваме с филмчета, нямаме предаване. Сънчо – друго няма. Тоест ние сме длъжници, отчитаме лицензията, имаме детски филми, но нямаме продукция, нямаме авторско предаване. Не може да развиваме разпознаваемост и лоялност към БНТ, към бранда ни, без да отидем към младото поколение, чрез неговата продукция. Какво правим, за да спечелим тези млади хора? Нищо. Затова съм сложил акцент върху тях. Всъщност акцентът ми е и върху хората в неравностойно положение. В петък има предаване за хората с увреден слух. Малко малки истории. Защо нямаме друго? Защо нямаме субтитри на новините. Така или иначе бланковете вървят, текстовете ги знаят. Защо не ги качим да ги четат тези хора, които не чуват? Толкова ли е трудно да сложим субтитри? Една цивилизация се познава по отношението към по-слабите. Трябва да се загрижим и за тези хора. Колкото и да е криза, трябва да го направим.

Розита Еленова: Програмният съвет и взаимоотношенията генерален директор със СЕМ.

Емил Кошлуков: В това, което показах, аз предвиждам да Ви запознаваме с бюджетите, не с прогнозите, а с приетите, с текущото им изпълнение, да провеждаме редовни консултации със СЕМ, особено по теми на програмирането, защото тогава щяхте да знаете колко мачове и футбол сме купили. Може би щяхте да ни кажете: „Момчета, спрете малко! Ние не сме контролен орган, Вие си управлявайте, но не Ви ли се струва, че Лига на нациите, Световно и Европейско първенство ще Ви дойде малко в повече? Можете ли да ги излъчите?“. Разбирате, че влизаме в хипотеза на безстопанственост – че сме купили нещо, но не сме го излъчили. Вече сме за прокурор. Ние сме платили стока и не сме я пуснали. Хвърлили сме я в кошчето. Не знам защо се крием от регулатора. Ако Вие имахте този бюджет, нямаше да ни предадат други, а ако знаех, че са 37, нямаше да кажа, че са 18. Защо трябва да се крием от Вас? Искаме помощта Ви, работим с Вас, цял ден се дрънкаме за актовете, които пишете, и не можем да дойдем и обсъдим бюджета?! Кое е тайната тук?! Защо да е тайна? Даваме го на МФ, Владислав Горанов го знае, той не е тайна. Регулярните срещи във Финансовото министерство също са вид контрол, сътрудничествата. Медийната комисия е много важна за мен. В Медийната комисия трябва да знаят формите. Ние трябва да се отчитаме пред Вас, както Вие го правите. Не знам дали успех да го обясня разбираемо, но за мен това са правила, които са ни нужни.

Розита Еленова: Ролята на Програмния съвет – програмирането?

Емил Кошлуков: То вече няма повече да има въпроси: „Не знаехте ли за тази продукция, за онази продукция?“. Това е колективен орган. Вътре влизат достатъчно хора, които няма да позволят да се промъкват частни интереси. Ако там са директорите на каналите и хората от програмирането, те ще кажат: „Чакай, чакай, имаме такъв пакет от филми, неизлъчени, не купувай това“. Ако там са от Обществения съвет, на когото възлагаме функция да дава съвет, той ще каже: „Вижте, можете да вземете вместо „Стани богат“ „Какво, къде, кога? – също продукция, по-евтина“. Нали разбирате? Трябва да дадем прозрачност на процеса. Това правя с този формат структура. Телевизията я правим, няма накъде. Трябва да я направим открита и прозрачна. Повече не може да се крием. Няма накъде!

Розита Еленова: Благодаря.

София Владимирова: Благодаря, господин Кошлуков, че отговорихте на въпросите на членовете на СЕМ. Колеги, има ли въпроси? Заповядайте.

Емил Розов: Господин Кошлуков, обръщам се към Вас като изпълняващ длъжността програмен директор от година и половина, титуляр. Не мога да приема казаното от Вас, че не сте имали достъп до донорите за външните продукции. Според мен това е Ваше задължение – да имате на бюрото си тези, които се излъчват по Канал 1.

Емил Кошлуков: Те всички се излъчват по Канал 1.

Емил Розов: Значи трябваше всичките да имате. Вие казахте, че не ги получавате. В тези договори има страшно много смуцаващи неща, които най-малкото трябваше да предизвикат Вашата реакция, независимо че са подписвани от по-висшестоящите.

Първо да изясним, че „Стани богат“ ние може би трябваше да правим тази продукция. Това не е външна, това е вътрешна продукция. Тъй като сме купили лицензията, е предоставена на външен продуцент. Също така ние плащаме еднократно 150 хил. лв. декор, плащаме всеки път при излъчване скъпата климатизация на студиото и плащаме и наградния фонд. Когато аз, отговаряйки за това предаване, поисках договора и той веднага ми беше предоставен, прочитайки написаното в него, отидох при моя главен продуцент и

сигнализирах. Тя повдигна рамене и каза: „Това е. Договорът е подписан, ние само го изпълняваме”. Става въпрос обаче, че моето ниво е едно, на програмния директор е друго. За „Спортсимо” не искам да говоря. Докато отговарях за него, нямаше договор. Разбирате ли какво е чудо на чудесата?! Всеки ден ходех в Правния отдел, където ми казваха, че договорът не е готов. Слава богу, това недоразумение вече не е в програмната схема. Преминваме към още едно предаване, което господин Атанасов вчера спомена с една дума, а днес мимоходом господин Кошлуков, от което кой знае защо всички бягат, аз знам защо не желаят въобще да се говори и коментира за него. Това е предаването „Пътеки”. Господин Кошлуков, знаете ли колко е рейтингът на предаването „Пътеки”, което се излъчва по Канал 1?

Емил Кошлуков: Знаем, много нисък.

Емил Розов: Нисък – 0, 3 до 0,5. Това означава 40-50 хил. души. А знаете ли, колеги, колко струва това предаване, което се излъчва в събота и неделя между 8 и 8,30 по националната телевизия? Знаете ли?

Емил Кошлуков: Аз знам, но не се излъчва събота и неделя, защото договорът е променен, Вие не знаете.

Емил Розов: Излъчваше се събота и неделя, сега се излъчва само единия ден. То струва 4200 лв. Като умножим, се получава една грандиозна сума. Защо казвам всичко това? В концепцията на господин Кошлуков от миналия път фигурираше една част, в която той отдаваше сериозен приоритет на хората с увреждания. Така ли е?

Емил Кошлуков: Да ме простите, но какъв е въпросът?

Емил Розов: Сега ще задам въпроса. Тук не стана дума дали в тази концепция има това нещо, или той се отказва от тази си идея.

София Владимирова: Не, не се е отказал от тази си идея. Тя присъства в концепцията на господин Кошлуков.

Емил Розов: Защото предаването за хората с увреждания е единственото предаване в националния ефир, знаете ли с какъв бюджет работи?

Емил Кошлуков: Господин Розов, ще задавате ли въпрос, или...

Емил Розов: Защо Вие, господин Кошлуков, допускате, при положение че го имате като приоритет, тези хора, те да работят с бюджет 140 лв.? Защо по Ваше време предаването, което беше позиционирано в един добър блок – новинарски – новините в 16,00 ч., първия ранен блок и след това предаването беше прехвърлено в 15,00 ч., когато хората, пенсионерите с увреждания, спят? Считам това за недостатъчна заинтересованост.

София Владимирова: Благодаря, господин Розов. Изчерпани ли са въпросите?

Емил Розов: Да.

Емил Кошлуков: Разбрахме какво считате. Първо, господин Розов, да Ви отговоря, че предаването за хора с увреждания не е в нашата дирекция. Вие толкова години работите в БНТ, не разбрахме какво работим. Второ, предаването „Пътеки” не струва 4200 лв. *(Реплика от господин Емил Розов.)* Все пак аз подписвам договора като изпълняващ. Пак Ви казвам: внимавайте с тези числа. Трето, ако сте искали и смятате, че след толкова време тези предавания са не на място, защо не сте направили докладна към мен, като програмен директор, в която да кажете, че сте категорично против. Нямам такъв спомен и такъв документ.

Емил Розов: Аз съм сигнализирайл прекия си ръководител. Тук става въпрос за Вашето отношение.

Емил Кошлуков: Аз съм ръководителят на дирекцията. Вие работехте при мен, защо не ме сигнализирахте? Виждахме се всеки ден. Нямам спомен нито веднъж нито за писмен документ, нито от устен.

Емил Розов: Аз съм за йерархията, господин Кошлуков.

Емил Кошлуков: Къде е тази докладна? Тя щеше да ми бъде предадена, ако е дадена. Имахте ли докладна?

Емил Розов: Докладна нямах, лично съм уведолил прекия си ръководител.

Емил Кошлуков: Знаете ли кое е хубаво, както казва Бисмарк, че по време на война, избори и след лов се лъже най-много. Трябва да се свършат нещата, за да ги разказваме. Мисля, че Ви отговорих на въпроса.

Емил Розов: Не съм удовлетворен, но...

София Владимирова: Благодаря, колеги. Ако няма въпроси от други колеги от БНТ, тогава приключва днешното второ изслушване на господин Емил Кошлуков. Предстои изслушването на господин Стоил Рошкев.

София Владимирова: Уважаеми колеги, започва последното изслушване на последния кандидат за генерален директор на БНТ. Господин Стоил Рошкев, 15 минути за представяне на концепцията, след което – въпроси на членовете на СЕМ. Заповядайте, господин Рошкев.

Стоил Рошкев: Благодаря Ви, госпожо Председател. Здравейте, скъпи съотечественици в родината и извън нея, здравейте, уважаеми членове на СЕМ, здравейте, драги приятели от БНТ! Дали ме гледате от нюзрума, от операторската стая или от някое друго място, се радвам да се видим. Много ми е приятно на днешния 4 юли – Деня на независимостта, националния празник на Съединените щати, да представя своята концепция, която е озаглавена ето така: „Да направим БНТ отново велика или необходим е телевизионен Тръмп!“. Разбира се, има препратка към това, че Тръмп обеща да направи Америка отново велика и той се бори с дълбоката държава в САЩ. Мисля, че бъдещият генерален директор на българската телевизия, който и да е той, за да се оправят нещата, трябва да се пребори с дълбоката телевизия в БНТ. Повярвайте ми, скъпи приятели, има дълбока телевизия в БНТ. Много от хората, които и преди мен се изказваха тук като кандидати за генерални директори, с различни думи и по-различни интерпретации коментираха нещо такова. Искам да се представя накратко. Казвам се Стоил Рошкев, на 42 години съм. Кариерата ми започна в Националния съвет за радио и телевизия, който след това премина в СЕМ, където се намираме в момента. Много ми е приятно отново да се завърна след близо 20 години в СЕМ, където, така да се каже, изучих законодателството, ЗРТ, Закона за административните наказания и нарушения, правихме актове на доста закононарушители. Така да се каже, ЗРТ ми беше Символ верую – с него лягах, с него ставах. След това отидох в БТА, където тези знания се затвърдиха. След това отидох да работя в БНР, където се научих да работя под пара. След БНР съдбата ме изпрати в така любимата ми БНТ, за чийто генерален директор се кандидатирам в момента. Там изкарах около 10 години и малко повече. Така стана, че в един момент реших, че не ме удовлетворява

развитието на БНТ и отидох в българската свободна телевизия. Това е изключителен опит, защото видях как се прави телевизия буквално от гола поляна, от кламерите и закачалките. Дадох си сметка как възприемаме БНТ като даденост, колко неща имаме, а си мислим, че ги нямаме. Всъщност ги имаме. Хубавото, за което сме се събрали тук сега, уважаеми членове на СЕМ, е, че имаме възможност да проведем разговора за БНТ. Кое е лошото обаче? Лошото е, че за БНТ се говори, че едва ли не е във фалит, лоши интерпретации според мен, които по никакъв начин не влияят върху изграждането на доверието от страна на зрителите. Много от хората тук преди мен също изтъкнаха това. Все едно да говориш за една банка, че тя няма ликвидност и това си е буквално подсъдно. Говориш, че БНТ е във фалит, как тогава хората да ни имат доверие?! Това е лошо и това трябва да се изправи. Друго, което бих допълнил към моето представяне, е, че както казах, сега съм в Българската свободна телевизия. Всяка божа сутрин ставам в 4,30 ч., нямам друга алтернатива, не мога да не ставам, не мога, образно казано, да не обядя коня, да не открия предаването, да не водя ефира. Трябва дисциплина. Аз съм дисциплиниран човек. Занимавал съм се 10 години с източни бойни изкуства, баща ми е строеви офицер, така че мога да кажа, че имам волята нещата в БНТ да се оправят. Това беше накратко това, което исках да кажа. Заповядайте за въпроси.

София Владимирова: Благодаря, господин Рошкев. Спазихте времето, даже остана. Госпожо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева. Здравейте! Искам да си поговорим малко за бюджетния дефицит на Съединените щати. Можете ли да кажете какъв е бюджетният дефицит на САЩ за първите 8 месеца? Какви са тенденциите и на какво се дължи това?

Стоил Рошкев: Аз мисля, че сме се събрали да говорим за бюджетния дефицит на БНТ. Това е една метафора, уважаема госпожо Жотева.

Бетина Жотева: Така ли? Ами току-що казахте, че трябва да назоваваме нещата с истинските им имена. Лошо е да се говори за фалит на телевизията. След като искате да правите телевизионен Тръмп, е редно да сте запознат с неговата фискална политика. Мога да Ви питам за бюджетния дефицит. Искам да Ви питам за националния дълг на САЩ. Искам да Ви питам за данъчната му политика. Това са всички неща на Вашия патрон Тръмп, всички неща, които Вие ще имплицирате върху тази на БНТ.

Стоил Рошкев: Аз не се кандидатирам за президент на Съединените щати.

Бетина Жотева: Затова за мен е важно да знам Вие какво мислите по всички тези въпроси. Започнахте представянето си с Тръмп, не казахте абсолютно нищо за своята концепция.

Стоил Рошкев: Започнах с дълбоката телевизия, дълбоката телевизия.

Бетина Жотева: Нищо не казахте за своята концепция. Затова реших да не Ви питам за концепцията, а да Ви питам за Тръмп, защото Вие така започнахте.

Стоил Рошкев: Уважаема госпожо Жотева, тази концепция – 20 страници, според мен, не е нищо. Една концепция, ако искаме БНТ да излезе от блатото, от тази дълбока телевизия, която всички коментират, БНТ трябва да има поне 200 страници концепция. Аз съм отбелязал едно: за да се оправи БНТ, трябва да се затворят кранчетата. Разбирате ли какво имам предвид – да се затворят кранчетата.

Бетина Жотева: Сега вече разбирам. Защото казахте нещо във връзка с концепцията. Един-единствен въпрос имам. Казахте, че е лошо да се говори, че телевизията е във фалит, защото така бягали зрителите. Абсолютно не вярвам в това твърдение.

Стоил Рошкев: Имате право.

Бетина Жотева: Смятам, че колкото по-рано се беше говорило, че телевизията е във фалит, толкова по-добре щеше да бъде за всички нас, да оправим работата там. Не мога да упрекна вестносите – нещо, което Вие се опитахте да направите. Затова Ви питам: като станете генерален директор на БНТ и влезете в тази телевизия, как ще се оправите с бюджетния дефицит?

Стоил Рошков: Първо, позволете да Ви прочета две изречения: „Близо 80 млн. лв. се изпариха от БНТ само за 3 месеца и сега националната телевизия е пред реален фалит. Работещите в медията тотално недоумяват как так ас лека ръка бе похарчен в толкова кратки срокове годишният бюджет, който би трябвало да стигне до края на 2012 г.” Същото е и 2010 г., между другото. „Българската национална телевизия, причината е традиционна, всеки път, когато изтича мандатът на шефа на държавната телевизия, мераклии за поста започват да играят с позволени и непозволени средства и да организират компромати с една-едничка простичка цел – да седнат на очевидно сладкия директорски пост”. Това е от 2010 г., госпожо Жотева. Тоест плашилото на фалита тегне като Дамоклев меч вече повече от 9 години. Ако господин Коко Каменаров не беше осъден за този прословут златен корен, мислите ли, че щеше да се говори за фалит на БНТ?! Според мен нямаше да се говори. Това е моят отговор.

Бетина Жотева: Не съм убедена дали нямаше да се говори, защото сега, когато се прави бюджетната рамка за следващата година, щеше да излезе, че ги няма едни 40 млн. лв. Нямаше как да не се говори.

Стоил Рошков: Тези 40 млн. лв., уважаема госпожо Жотева, първо, няма ГФО (годишен финансов отчет) на БНТ за тази година. И за миналата година не е излязъл. Има за 2016 и за 2017 г. Това означава, че нещата не са коректни. Вие сама казахте, че цифрите не могат да бъдат верифицирани. Вие сте философ по образование. Това означава да бъде потвърдена истинността на тези цифри. Цифрите няма как да бъдат верифицирани, наистина. Вие от СЕМ сами го признавате.

Бетина Жотева: Да.

Стоил Рошков: Кажете: могат ли да бъдат верифицирани? Ако искате, да говорим за Виенския кръжок, където е верификацията и потвърждаването на истинността, нали там тези хора Ото Нойрат и Морис Шлик са говорили много за верификацията?

Бетина Жотева: Надявам се липсите да бъдат верифицирани от двата доклада, които се очакват в момента.

Стоил Рошков: Очакват се. Нали казахте, че сегашните кандидати за генерални директори ще могат да разполагат с тези цифри? Аз в момента не разполагам с тези цифри.

Бетина Жотева: Зависи от скоростта, с която АДФИ и Сметната палата работят. И едните, и другите подготвят доклади. Надяваме се да ги имаме скоро.

Стоил Рошков: Подготвят доклади, но в бъдеще време, значи няма как да говорим за цифри. О’кей, спираме с тази тема. Ако искате, задайте друг въпрос.

Бетина Жотева: Благодаря.

София Владимирова: Госпожо Димитрова.

Ивелина Димитрова: Приемам заглавието на концепцията като една метафора, не го приемам съвсем буквално. Вие смятате следното. Чета: „БНТ не изпълнява в момента в пълната си степен тази обществена функция – интегритет, култура и гражданско самосъзнание”, в смисъл да формира тези неща. Защо смятате така? Само да подчертая, че

задавам въпрос. Това, че задавам един въпрос, не означава, че изказвам мнение. Аз просто питам. Не казвам дали едно нещо е така, или не. Това е просто въпрос.

Стоил Рошкев: Благодаря Ви за въпроса, както се казва в телевизионните предавания, госпожо Димитрова. По принцип, както споменах, започнах трудовата си кариера в Националния съвет за радио и телевизия. ЗРТ на мен ми беше Символ верую – отново го повтарям, тоест плурализъмът на гледните точки за мен е абсолютно задължителен. В БНТ, извинявайте, скъпи съотечественици, но се провежда идеология, дори в културата. Какво по-голямо нещо от културата е това да провеждаш идеология? Не в политиката. В политиката е най-лесно. Там се знае, има изказвания на управляващите, изказвания на опозицията. Тънкото обаче минава през идеологията, през културата и през историческите предавания. „История БГ”. Защо се канят едни и същи хора, които застъпват една и съща теза? Защо я няма алтернативната теза? Няма го плурализъмът на гледните точки в момента. Това съм записал в концепцията. Надявам се да не ме карате да чета концепцията. Тя е общодостъпна, публично достъпна. В нея могат да се видят всички отбелязани от мен неща, че според мен в БНР плурализъмът на гледните точки липсва.

Ивелина Димитрова: Това е Ваше мнение.

Стоил Рошкев: Разбира се, мое мнение, след като излиза от моята уста.

Ивелина Димитрова: Също така в концепцията си казвате, че след като най-големият успех на БНТ и най-рейтинговото предаване е едно развлекателно предаване, това е проблем. Защо смятате така? Смятате ли, че всъщност БНТ не трябва да търси гледаемост? Възможно ли е хем да има гледаемост, хем тя да е обществена? Мисля, че тук не трябва да се минава и в другата крайност.

Стоил Рошкев: Както се казва, да не казваме, че водата е мокра. Разбира се, че БНТ е обществена телевизия и трябва да спазваме обществената функция. Нали говорим за финанси? Както стана известно, един брой на „Стани богат”, което предаване прави преди всичко продуцентите си богати, явно това трябва да се има предвид – че те стават богати, струва 22 хил. лв.! Какво е това нещо?! Нима не може БНТ със собствени средства, тук виждам прекрасни колеги, познавам ги лично всичките, да правят телевизионна викторина? Голяма работа, че е с дискотечно осветление и се правят по-засукани декори. Това според мен е източване на телевизията. Никола Тодоров също го каза и се изрази много хубаво, че ще затвори телевизията. Единственото, което трябва да се направи, е да се спрат кранчетата да не изтича бюджетът. Къде, извинете, в ЗРТ пише, че Нико Тупарев или Краси Гергов да кажем са задължени да източват телевизията? Къде го пише това, а в момента точно това се прави.

Ивелина Димитрова: Само ще Ви помоля да спазваме добрия тон.

Стоил Рошкев: Разбира се.

Ивелина Димитрова: Всъщност в лицензията е записано 10% за независими продуценти в БНР. Тя не може да избяга от това нещо.

Стоил Рошкев: Разбира се. В същото време обаче всички външни предавания трябва да бъдат на 100% на самоиздръжка – да се издържат от спонсорство и от реклами – така смятам аз.

Ивелина Димитрова: Казвате нещо друго интересно в концепцията, че за Вас – Вие така смятате, че е по-важен човекът, явяващ се на конкурса, а не чак толкова концепцията, защото години наред се пишат много хубави концепции, които обаче след това не се реализират. Така заставате със своята личност. Аз дълбоко уважавам Вашите професионални и личностни качества. В концепцията личи много добро познаване на

оперативната работа, едно много лично отношение към БНТ. Въпросът е, че Вие от една година работите в партийна телевизия. Няма ли, априори, ако бъдете избран за генерален директор, да Ви обвинят в пристрастия, както например априори в много голяма степен от случаите обвиняват БНТ, защото е на държавно финансиране, че тя не е независима. Същото важи и за СЕМ, между другото. Как ще се справите с този етикет, който неминуемо ще се появи?

Стоил Рошков: Аз в БНТ можех да се пенсионирам без никакви проблеми. Работих 10 г. и 4-5 месеца в БНТ. Обаче в момента, в който видях, че вместо да е обществена медия, тя става партийна телевизия, и то партийна телевизия на управляващите, потърсих свободата си. Искам да кажа, че ако наистина СЕМ иска да покаже, че е независим орган, трябва да направи именно реверанс към опозицията и да избере такъв кандидат, който привидно е в партийна телевизия. Тя обаче е обществена. Вие сте дали лицензия на тази телевизия – Българска свободна телевизия. Вие от СЕМ сте ѝ дали тази лицензия. По лицензия тя е обществена медия. Никъде в лицензията не пише „партийна телевизия”. Има ли го това – да пише „партийна телевизия”? Тук пак е въпрос на интерпретация.

Ивелина Димитрова: Не, няма обществена...

Стоил Рошков: Да.

Ивелина Димитрова: Става въпрос, че в журналистическа работа, ако бъдете избран за генерален директор, Вие не бихте имали политически пристрастия. Това е много важен въпрос. Как ще гарантирате?

Стоил Рошков: Точно затова напуснах БНТ, защото нямаше плурализъм на гледните точки. Аз, ако стана генерален директор на БНТ, плурализмът на гледните точки ще бъде свещен за мен. Изпаднахме в такава ситуация, че всички телевизии станаха едва ли не жълти, имат някакви собственици, които провеждат някакви войни. БНТ трябва да се запази, то е като една древна църква, като църквата „Света София”, ако искате. Трябва да се запази БНТ именно от такива попълзновения. Искам да кажа и на драгите зрители, че реално погледнато, БНТ захрана всички останали телевизии с кадри, възможности, с технологии, с прочее – точно за това.

Ивелина Димитрова: Как ще отчитате този плурализъм, защото напоследък като че ли се оказва доста субективно нещо – един може да има представата, че го има, а друг – че го няма. Всъщност има стандарти, има определени форми. Мислили ли сте в тази посока, така че да има реални данни и да стъпим на доказателства, а не да се обвиняваме един друг има ли го, или го няма.

Стоил Рошков: Разбира се, плурализмът е ясен. Не може хора от една и съща партия в три различни роли – на експерт, на художник и на философ, да бъдат в едно и също предаване, а те са от дясна партия, защото дълго време десните бяха, някои ги наричат соросоиди, едва ли не владетели на ефира на БНТ. Това по някакъв начин ме възмушава. Дори когато Кошлуков дойде като програмен директор и скочи на културата там, и те тръгнаха да протестират, аз бях единственият, който го защити без никакви проблеми точно заради това, че според мен той направи точно това, което трябваше да се направи, но не го направи до края.

Ивелина Димитрова: Имах предвид система за вътрешен мониторинг по точно определени критерии, защото за даден период може да има различни гледни точки, а в друг – да няма. Благодаря, разбрах посоката на отговора. Изрично сте написали, че ако бъдете избран за генерален директор, имате отрицателно отношение към съвместяването

на творческите с административните длъжности. Въпросът тогава е как ще израстват журналистите, и то добрите журналисти, които пък имат опит в оперативна работа.

Стоил Рошкев: Тук всеки трябва да си направи избор. Или си играч, или си треньор. Не може да си и играч, и треньор. Тук човек или избира административно развитие, или избира творческо развитие. Не може, както програмният директор, хем да е шеф, хем да води предаване, защото се получава конфликт на интереси. Излиза, че той самият се контролира. В БНТ не е така, защото това предаване, което той водеше „Още от деня”, е в дирекция „Информация”, не е в програмата на БНТ 1, на която е шеф. Пак се получава обаче „Ти на мене, аз на тебе”. Следователно трябва административните и творческите длъжности да бъдат абсолютно категорично разделени.

Ивелина Димитрова: Ще има ли качествени хора за тези длъжности, които познават добре оперативната работа? Да са минали през различните стъпала на журналистиката, което е много важно. Отвътре, в самата БНТ да са изкачили всички стъпала.

Стоил Рошкев: Това е големият проблем на БНТ – че не се дава възможност на качествени хора да се развиват. Има една така наречена „телевизионна аристокрация”, за която споменах – така наречената „дълбока телевизия”, и едни, да ги наречем пчелички, които ходят, отразяват събития, снимат на камерите. Тук долу на Камаз-ите, може ли с Камаз Урал от 1976 г. – мой набор руски камион, нали бил много лош комунизмът, Русия е много лоша, сега с него да отразяваме сегашното събитие тук? Има много качествени хора, които аз познавам поименно и лично, и трябва да им се даде възможност.

Извинявайте, дирекция „Информация” нали знаете кой я управлява? Управлява я човек пенсионер. Няма лошо. Нека пенсионерите се развиват на някакъв хонорар. Може ли пенсионер да бъде на възлово място, да бъде директор на ключова дирекция в БНТ, в НОДАВМУ (Национален обществен доставчик за аудиовизуални медийни услуги), Това е срамота. Защо да не е директор човек, който е на терен, а някакъв, който е от 60-те години.

Ивелина Димитрова: Защото трябва да оставят терена, да оставят пряката журналистическа и творческа работа.

Стоил Рошкев: Да дават възможност на студентите. Така се получава капсулиране.

Ивелина Димитрова: Мисля, че водещите европейски медии не гледат толкова възраст, особено когато е въпрос за такъв тип работа – медийна, а по-скоро качествата – какво можеш.

Стоил Рошкев: Защо тогава ги пенсионираат хората? Защо за едни може, за други – не може.

Ивелина Димитрова: Може би индивидуално би трябвало да се преценява. Това е лично моето мнение. Ще Ви питам и приключвам с това. Актуален е въпросът за модела на финансирането на обществените медии като цяло. Имате ли там някаква идея, накратко?

Стоил Рошкев: Както казах, краткият отговор е, като спра кранчето за източване.

Ивелина Димитрова: Говоря за модела на финансиране – дали да остане на държавна субсидия, дали да се мине към такси, към процент от brutния вътрешен продукт, има и смесен вариант. Вашето мнение.

Стоил Рошкев: Моето мнение е, че сегашният бюджет около 67 млн. лв. на година от държавния бюджет е предостатъчно да се прави телевизия. Ама предостатъчно! Както стана ясно, в момента работя в Българската свободна телевизия, която е несравнима. Пак се прави 24-часова програма с много по-малко хора. Има начини да се направи така, че БНТ да работи.

Ивелина Димитрова: Вие смятате, че с бюджетно финансиране, тази субсидия за една обществена телевизия е добър модел, доколкото разбирам?

Стоил Рошкев: Разбира се. БНТ трябва да разчита и на собствени средства. Знаете ли какъв сграден фонд има? Ето, единият от кандидатите Сашо Диков каза, че не са го пуснали в НРТЦ. Това е националният радио-телевизионен център, тук наблизо, на Окръжна болница. Това е огромно, огромно пространство. Могат да се дават офиси под наем. БНТ има почивни станции – в Китен, в Пампорово. Защо да не се използва това? Извинявайте, кой в днешно време, в 21. век, иска да ходи да почива в едни буквално кемезарници. Да, за 9,00 лв. може. Аз искам да направя така, че работещите в БНТ да могат да си позволят да почиват в истински европейски почивни станции. Има и собствени средства, които могат да допринесат за бюджета.

Ивелина Димитрова: Благодаря.

София Владимировна: Господин Атанасов, заповядайте.

Иво Атанасов: Благодаря Ви, госпожо Председател. Уважаеми дами и господа, виждам, че още има гости. Уважаеми господин Рошкев, ще продължа малко темата, която поде госпожа Димитрова, за кандидатите, които идват от партийни телевизии. Преди 2 години ние отворихме тази врата, като допуснахме господин Кошлуков, идващ от партийната телевизия Алфа, макар че по лиценз тя е обществена. Сега допуснахме Вас, който идвате от партийната телевизия БиСи ТиВи (BSTV), макар че по лиценз тя е обществена.

Стоил Рошкев: Тя и БНТ по лиценз е обществена, извинявайте, че Ви прекъсвам.

Иво Атанасов: Така вратата не може повече да се затвори. Сигурно и на следващи конкурси ще бъдат допускани такива кандидати. Въпросът обаче е другаде. Ще дам пример отпреди 6 години, когато на 17 юли бях избран за член на СЕМ. Още не бях дошъл от парламента в сградата на СЕМ, в колата чух по радиото, че Асоциацията на европейските журналисти ми е поискала оставката, защото съм партийно назначение. Аз тогава дори не бях официалната кандидатура на БСП, а трима депутати ме бяха предложили. Мина обаче известно време и същата тази Асоциация на европейските журналисти ме потърси, за да работим заедно по някои теми, например срещу уволнението на Лили Маринкова от националното радио. Тоест в процеса на работата се доказваш дали спазваш Закона, или спазваш някакви партийни указания. Ако човек няма уважение към Закона, дори никога да не е бил член на която и да е партия, може да се държи партийно и обратно. Това е нюанс. Нека видим какво става с финансовото състояние на БНТ. Преди Вас тук беше господин Кошлуков, който почти се закле. Нещо повече, обяви готовността си да съди някои от кандидатите, които се съмняват в изнесените от него на 12 юни тук числа за финансовия дефицит на националната телевизия. Тези числа са точни. Аз не се съмнявам в тях. Проблемът не е толкова в тези числа – през месец февруари 18, после 37 милиона, до края на годината – 44 млн. лв. дефицит в националната телевизия, а да се спре начинът, по който се трупа този дефицит. Иначе Вие дадохте информация, припомнихте още от 2010 г. Аз си спомням, че при встъпването си в мандата госпожа Анкова каза, че е започнала с 24 млн. дефицит. Господин Каменаров също каза, че е започнал мандата си с дефицит от 24 млн.. Виждаме, че тези дефицити вървят през годините и има години, в които те намаляват. Разбира се, тук е важна ролята на държавата. За мен е необяснимо защо втора година не се дават тези 10-11 млн. лв. годишно за заплащане на цифровото излъчване.

Стоил Рошкев: Да, за НУРТС.

Иво Атанасов: Дали това е форма за натиск върху националната телевизия да стане по-благоклонна към определени политически процеси може само да се гадае, но тя трябва да го направи. Въпросът е, ако Вие станете генерален директор, как ще увеличите собствените приходи на националната телевизия, тъй като нито се изпълнява времето за реклами, нито пък има кой знае какви приходи от програми. Имате ли идея в това отношение?

Стоил Рошкев: Разбира се. Новият генерален директор трябва да действа поне в три посоки, както казах. Първата е оптимизиране на разходите, всички възможни разходи по всички възможни пера. Тук някои се опитват да манипулират, че се били вдигнали заплатите на служителите в БНТ. Те са се вдигнали с 10%, и то преди една година. Извинете, на депутатите заплатите се актуализират на всеки 3 месеца, включително и на членовете на СЕМ. Не може през 2019 г. хората да са на 1000 лв., при положение че са на по 12 часа и повече работа! Има начин. Казах: оптимизиране на разходите. Отбелязал съм си друго: стремеж към повече независимост и свобода, увеличаване на рекламното време – да не са тези мижави 15 минути и само 5 минути в праймтайма.

Иво Атанасов: Това няма да стане, бъдете сигурен. В рамките на тези минути търсете решението.

Стоил Рошкев: Добре. Тогава минавам към увеличаване на собствените приходи. Както казах, БНТ има голям сграден фонд. След това тук искам да споделя своята мечта, свързана с телевизията майка. Всички сте виждали какво представлява сградата на ВВС – тя е един МОЛ, тя е едва ли не като Европейския парламент. Защо БНТ по някакви програми, да кажем със собствени средства от 20% и другите от европейски фондове, примерно от „Региони в развитие”, да не направи нова сграда на националната телевизия? „Сан Стефано” № 29 е от времето на Батето. Вие нали знаете кой е Хайле Селасие Растафари, знаете ли кой е той? Той е последен император на Етиопия. Той е бог, създател на една религия растафарианство. Този Хайле Селасие идва през 60-те години в БНТ, тогава Българска телевизия. Посреща го Леда Милева. Води го до тоалетната. Той излиза ужасен. До ден днешен тоалетните в БНТ, извинявайте, че отварям тази тема, са в окаяно състояние. Започва се с малките неща. Как може малките неща да не ги покриваме, при положение че в БНТ още в понеделник изчезва тоалетната хартия и тук всички колеги – пак се извинявам за тези скатологични примери, но оттам се започва. Моята мечта, както казах, е БНТ да си изгради нова сграда, има къде – в НРТЦ, зад МОЛ-а, и ще бъде чудесно. Има начин.

Иво Атанасов: Това е в сферата на мечтите.

Стоил Рошкев: Не е в сферата на мечтите. Може да стане!

Иво Атанасов: Нова сграда във Вашия мандат няма да стане, бъдете сигурен!

Стоил Рошкев: Но могат да се направят постъпления. Нали има европейски фондове?

Иво Атанасов: Добре, разбрах. Последен въпрос, свързан с едно изречение от Вашата концепция, че не минава ден, в който редът на новините в централната емисия да не се оглежда в най-големи детайли от генералния директор. Не знам дали е така. Ако е така, аз лично се притеснявам какво да се направи. Тук преди Вас господин Кошлуков разви идеята за приемане на държавен редакционен стандарт, при който да се знае последователността. Например ако президентът и премиерът са посетили два български града, които са от еднакъв ранг, тогава се спазва държавният протокол и президентът трябва да бъде отразен първи. Но ако да речем президентът се е срещнал с кмета на един български град, а премиерът – с Ангела Меркел, тогава рангът се нарушава, защото по-

важната новина е тази, в която е участвал премиерът. Смятате ли да избегнете тази слабост, не знам каква дума да употребя, този контрол от страна на генералния директор върху реда на новините, създавайки някакъв писан ред и всеки журналист да бъде спокоен, че е спазил този утвърден стандарт и да не си мисли, че ще има някакви неприятности, ако подреди по друг начин новините?

Стоил Рошкев: Реда го има и сега, зависи колко се спазва. Това дойде от една предишна уважавана генерална директорка на БНТ, която изискваше директно да ѝ се праща редът нагоре. Срещу тази свръх централизираност в БНТ говоря. Трябва да има делегиране на права. Като ти работиш с хора, аз трябва да се доверя на този човек. Трябва да кажа: „Ти си директор. Защо си директор или продуцент, като не мога да ти се доверя?“ На кого да се доверя – на чичо Пешо от улицата ли? Аз се доверявам на директорите. Трябва да има делегиране на права. По отношение на въпроса за президента и премиера, факт е, че има една нюансираност в БНТ. Такова държавно посещение, каквото имаше на Румен Радев в Китай, самият Си Дзинпин го е поканил и тази новина да е на 30-о място в емисията, според мен не е о'кей.

Иво Атанасов: Благодаря. Нямам повече въпроси

София Владимирова: Госпожо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Благодаря, госпожо Владимирова. Господин Рошкев, имам три въпроса към Вас. Вие сте от кандидатите, които нямат мениджърски опит. Ако бъдете избран, имате за управление 70 млн. лв. и 1500 души. Как бихте ни убедили, че можете да попълните този огромен дефицит от Вашата биография? Няма ли да Ви липсва екрана? Виждам, че имате това желание за пряка комуникация със зрителите дори сега при Вашето представяне пред регулатора. Следващият ми въпрос е как виждате Вашите взаимоотношения с регулатора?

Стоил Рошкев: Започвам по реда на въпросите. Мениджърски опит. Уважаеми членове на СЕМ, Вие бяхте тези, които избрахте предишния генерален директор, господин Константин Каменаров, за когото се говореше, че има изключителен, великолепен управленски опит. Както стана ясно, за съжаление той не управляваше себе си, камо ли да управлява тези 1500 души, за които Вие споменахте, госпожо Еленова. За мен мениджърското място в БНТ е работно място. Какво означава управленец, работник? Ти отиваш там да работиш. Аз не отивам там, за да управлявам хората. Аз отивам и в диалог с всеки един, с оператори, с монтажисти, с репортери, с видеотехници, с гримьори, с всички тези, които съставляват телевизионната тъкан, да говоря, не да им се правя на някакъв шеф, а да решаваме проблемите. Аз не отивам, за да ремонтирам кабинета си на десетия етаж, или да си купувам Мерцедес, а за да работя. Това е моят отговор на първия въпрос. На втория въпрос – за екрана. Екранът, уважаема госпожо Еленова, щом съм се кандидатира за поста генерален директор, аз няма да излизам от екран. Да, пряко може да не съм в ефир, може да не вода предаване. Няма да правя като един бивш шеф на националното радио, „Часа на генералния директор или на шефа“, но така или иначе ще съм постоянно под обективите и под прожекторите на медиите. Тук се иска абсолютна отговорност. Трети въпрос – как ще работя с регулатора? Ще се отчитаме и няма да крадем.

Розита Еленова: Благодаря.

София Владимирова: Благодаря. Бяхте достатъчно изчерпателен, господин Рошкев. Мисля, че разбрахме. Още повече, Вие самият казвате, че концепцията, която сте ни представили, е идентична с предходната. Аз нямам въпроси. Колеги от БНТ, има ли

въпроси към кандидата? Няма. С това завършват изслушванията на кандидатите за генерален директор на БНТ. Утре от 11,00 ч. тук на свое заседание СЕМ трябва да вземе своето решение кой от кандидатите ще бъде избран за генерален директор на БНТ. Благодаря Ви, колеги. Благодаря на всички кандидати, явили се в нашата процедура.

Бетина Жотева **Ивелина**
Димитрова

Иво Атанасов **Розита Еленова**

София Владимирова -
Председател на СЕМ

Виржиния Петрова
стенограф